Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 5 (7.094) 1990 йил 6 январь, шанба Баҳоси 3 тийин

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул

Монголия Халқ Республикаси, Афғонистон Республикаси, Ҳиндистон Республикаси, Ливия Араб Социалистик халқ жамаҳириясининг Тошкентдаги бош консуллари Ц. Буянтогтох, Ғ. Ҳ. Ҳамгар, Й. Кумар, А—М. А—Г. Ўмран, Куба Республикаси консуллик пунктининг мудири Н. Д. Косепсион 5 январь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилиндилар.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон билан бош консуллари вакил бўлган давлатлар ўртасидаги дўстона муносабатлар муваффақиятли ривожланаётганлиги айтиб ўтилди. Мамлакатимиздаги қайта қуриш турли соҳаларда ҳамкорликни мустаҳкамлашга янги омил бағишламоқда. Республиканинг масъул раҳбарлари билан учрашувлар бош консуллар зиммасига юкланган вазифани муваффақиятли бажаришларига кўмаклашмоқда.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ж. Ҳ. Ҳамидов, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми:

Ўзбекистон ССР саноатда ишларни хавф-хатарсиз олиб боришни назорат этиш ва кон назорати давлат комитетининг раиси ўртоқ Акром Ғуломович **Аҳмадбоевга** — кўп йиллик самарали ишлари, саноатни ривожлантиришдаги хизматлари, меҳнатни ва республика ерости бойликларини муҳофаза қилиш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони;

«Ташгорпасстранс» бирлашмаси 3-автопаркининг ҳайдовчилари Лутфулла Усмонович **Дадамуҳамедов** ва Шавкат Тўлаганович **Холмуҳамедовга** — республика автомобиль транспорти системасида кўп йил ишлаганликлари, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари ва жамоат турмушида фаол қатнашганликлари учун **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими»** фахрий унвони;

Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат комитети бухгалтерлик ҳисоби, ҳисоботи ва назорат бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Ғани **Шерембоевга** — кўп йил самарали ишлаганлиги, иқтисодий ишлар даражасини такомиллаштиришга, республика корхоналари, ташкилотлари ва муассасаларида давлат ва молия интизомини мустаҳкамлашга қўшган шахсий ҳиссаси учун **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган иқтисодчи»** фахрий унвони;

Тошкент шаҳар Акмал Икромов районидаги юридик консультация адвокати ўртоқ Жалил **Латиповга** — граждан ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларни ҳимоя қилишда социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш ва ҳуқуқий билимларни тарғиб қилиш ишидаги хизматлари учун **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист»** фахрий унвони берди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми:

Бахшиянц Валентина Сергеевна — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли Ленин орденли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси экспериментал цехининг ишчиси.

Илёсова Ўлмас — Тошкентдаги 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси — кўп йиллик ҳалол меҳнатлари, халқ истеъмол моллари чиқаришда юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари ва жамоат турмушида фаол қатнашганликлари учун;

Мельникова Елена Владимировна — Тошкент шаҳар Ҳамза районидаги 161-мактабнинг биология ўқитувчиси, — Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва аҳоли ўртасида экология билимларини тарғиб қилишдаги самарали ишлари учун.

Мельников Евгений Павлович, **Мирзаев** Алишер Тўлаганович, **Пирматов** Тешабой Исаевич, **Талдикин** Юрий Иванович — ранг-тасвирчи рассомлар,

Тоҳиров Умаржон Ғуломович, **Юсупов** Зиёвуддин Мирқодирович — ёғоч ўймакорлиги усталари;

Гартван Изолда Константиновна — график-рассом — Ўзбекистон ранг-тасвир ва халқ амалий-безак санъатини ривожлантиришдаги самарали ишлари учун уларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

18 февраль—Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлари депутатлигига сайловлар куни

Учинчи босқич бўсағасида

Сайлов тайёргарлигининг иккинчи босқичи тугалланиб бораяпти. Депутатликка номзодлар рўйхатга олинмоқда. Шу билан биргаликда сайлов участкаларини ташкил этиш, участка сайлов комиссияларини шакллантириш ишлари ҳам олиб боріляпти. Бу яхши, албатта. Лекин барча сайлов округларида аҳвол кўнгилдагидекми? Умуман шаҳар сайлов комиссияси сайлов тайёргарлиги борасида нима ишлар қиляпти? Биз худди мана шундай саволлар билан шаҳар сайлов комиссиясининг раиси Абдували Ғуломмаҳмудовга мурожаат қилдик.

— Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советлари депутатлари сайлови ҳақида»ги қонуннинг 8 моддасида «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловни сайлов комиссиялари, меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотлари очиқ ҳамда ошкора тайёрлайдилар ва ўтказадилар», деб қайд этилган. Ишимизни шу талаб нуқтаи назаридан ташкил этаяпмиз. Шунга кўра сайлов округлари қошида сайлов участкалари тузилди, унинг комиссия состави таркиб топди. Ҳозир бу участкаларда тайёргарлик ишлари қизғин боряпти. Шу ўринда яна бир нарсани таъкидлашни истардим. Биласиз, бу йилги сайловлар янгича тартибда ўтиши билан ҳам ажралиб туради. Чунки ўтган йили ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда роль ўйнайдиган бир неча қонунлар қабул қилинди. Улар асосан Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)га ўзгартишлар ва қўшимчалар, Ўзбекистон ССР халқ депутатлари сайлови ҳақида ва Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советлари депутатлари сайлови тўғрисидаги қонунлардир. Барча камчиликларни ҳал этишда демократия асосида иш тутишга мўлжалланган ушбу ҳужжатлар сайлов комиссиясини қайта қуриш талаблари негизида ўтказиш, давлат ҳокимиятининг олий ва маҳаллий органларига халқнинг энг муносиб вакилларини сайлаш имконини беради.

Комиссиямиз ҳозиргача бир неча йиғилиш ўтказди. Бу йиғилишларнинг дастлабкиларида ташкилий масалалар кўрилган бўлса, қолганларида эса асосий эътибор сайлов тайёргарлигини кучайтириш билан боғлиқ тадбирларни ҳал этишга қаратилмоқда. Айниқса, сайлов округлари ва сайлов участкаларида олиб борилаётган ишлар диққат марказида турибди. Шунинг учун мажлисларимизда мунтазам равишда уларнинг раислари ва секретарларининг ҳисоботларини тинглаб боряпмиз. Жумладан, сўнгги мажлисларимиздан бирида 68, 170, 208-сайлов округлари бошлиқларининг ҳисоботларини эшитдик. Маълум бўлишича, бу жойларда қатор камчиликлар бор экан. Энг муҳими, улар сайловчиларнинг ҳақиқий масканига айланмаган. Чунки ҳали бу округлар ва уларга қарашли сайлов участкаларининг комиссиялари ўзларига топширилган масъулиятни тўла ҳис қилишмаяпти.

Бошқа сайлов округларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Кўпинча навбатчилар белгиланган муддатларда келишмайди. Бу ерга бирор юмуш ёки консультация олиш учун келган сайловчи натижасиз уйига қайтиб кетади. Шунингдек йиғилишларимизда район Советлари ижроия комитетлари раҳбарларининг Тошкент шаҳар Советига сайловларга тайёргарлик бўйича тадбирларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги ахборотлари ҳам навбатма-навбат тинглаб борилмоқда. Масалан, яқинда Чилонзор ва Акмал Икромов район Советлари ижроия комитетларининг масъул секретарлари М. Обидова ва З. Пўлатоваларнинг ахборотларини эшитдик. Чилонзор район ижроия комитетида тўпланган ижобий иш тажрибаси ўрганиш ва умумлаштириш учун тавсия этилди. Афсуски, Акмал Икромов район ижроия комитетида эса сайлов тайёргарлиги ишлари етарли даражада деб бўлмайди.

Бундан ташқари йиғилишларимизда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ободонлаштириш Бош бошқармаси, шунингдек савдо, маданият ва шаҳар телефон тармоқлари Бош бошқармаларининг сайловларга тайёргарлик ва ўтказиш билан боғлиқ ишлари юзасидан олиб бораётган тадбирларини ҳам тингладик. Бунда ҳар тўрттала бошқарма ишида камчиликлар таҳлил қилинди. Хусусан бу мажлисда ташқи жиҳозлаш комбинати шаънига танқидий мулоҳазалар билдирилди. Шунингдек сайлов округлари марказларини телефонлаштириш ишлари ҳам ҳамон ўлда-жўлдалиги қайд қилинди. Сайлов тайёргарлигининг учинчи босқичи бошланишига яқин кунлар қолганига қарамай бошқарма маҳаллаларда ташкил этилган сайлов участкаларини телефонлаштириш ишига ҳам етарли даражада эътибор бермаяпти. Шаҳар сайлов комиссияси бошқарма раҳбарияти диққатини юқоридаги камчиликларга қаратди.

Яна бир нарсани айтиб ўтиш лозим. Матбуотда «Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлар депутатлигига сайловларга Тошкент шаҳар партия ташкилотининг программаси асослари» эълон қилинганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин бу ҳужжат меҳнат коллективлари ўртасида кенг муҳокама қилинди. Жойларда кўрсатилган номзодлар ўз программаларини тузишда ана шу ҳужжатга асосланмоқдалар. Чиндан ҳам бу программа маҳаллий Советлар номзодлари учун йўлланма вазифасини ўтайди. Чунки унда ҳаётимизни барча жабҳалари қамраб олинган. Социал-иқтисодий соҳадаги жиддий қийинчиликлар, ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги кўпгина зиддиятлар, шаҳарни ҳар томонлама ривожлантиришнинг бош масалалари баён этилган. Ушбу программа яна шуниси билан характерлики, унинг асоси миллий муносабатларни такомиллаштириш, аҳоли турмуш даражасини ошириш, социалистик демократияни янада ривожлантиришга қаратилгандир.

Бир сўз билан айтганда, сайлов тайёргарлигининг учинчи босқичига ўтиш арафасида турибмиз. Шундай экан, иккинчи босқич ишларини самарали якунлаб, депутатликка номзодларни сайловчилар билан учрашиши, уларнинг депутатлик мандати учун кураш олиб бориш, участка сайлов комиссиялари сайловчилар рўйхатини тузиш, сайлов участкаларини овоз беришга тайёрлаш ишларига ҳозирлик кўра бошлашимиз керак.

Суҳбатдош
М. КОМИЛЖОНОВ.

Тўқилган кийимлар бугунги кунда энг замонавий либослардан саналади. 5-ательенинг пешқадам тўқувчиси Зулфия Фахритдинова буюртма асосида турли-туман кийимкечакларни сифатли қилиб тўқийди. «Ташгортрикотажбит»га қарашли мазкур ательеда Зулфияга ўхшаган меҳнатсевар ишчиларни ҳурмат билан тилга олишади.
СУРАТДА: З. Фахритдинова.
Т. Каримов сурати.

Оталар номи унутилмасин

⊙ КЎПДАН бери мени бир масала қаттиқ ўйлантиради. Ўйлай-ўйлай охири «Оқшом»га ёзиб газетхонлар билан маслаҳатлашишни лозим топдим. Олдинлари туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномаларда авлоддан-авлодга ота номи ёзилиб келарди. Аммо кейинги вақтларда ота деган улуғ ном ҳужжатда қайд этилмасдан қолиб кетяпти. Узоққа бормай, ўзимдан мисол келтираман.

Отамнинг оти — Тўлабой, исмим Қидирбой. Ўғлимнинг фамилияси ҳам Тўлабоев, исми Оқилбек. Оқилбекнинг ўғли, набирам ҳам Тўлабоев (Суннат) фамилияси билан гувоҳнома олган. Бундан кўриниб турибдики, Қидирбой ҳам, Оқилбек ҳам ўз-ўзидан тушиб қоляпти. Хўш, энди чеварани олайлик. Тўлабоев... Суннатович... Эътибор қиляпсизми, бир неча авлоднинг ота исми унутиляпти. Яъни набира бобосининг номини ололмайди. Натижада ҳозирги ёшларнинг кўпчилиги ўзининг авлодидан икки, ё учтасини билади, холос. Аслида ҳар бир инсон етти пуштини билиши ҳам қарз, ҳам фарз. Ота-бобосининг кимлигини билмаган одамни ҳақиқий инсон дейиш мумкинми? Менимча номлаш шундай юритилиши даркор: Тўлабой ўғли Қидирбой, Қидирбой ўғли Оқилбек, Оқилбек ўғли Суннат... тарзида ёзилса оталарнинг исми унутилмас эди.

Қизларимиз ҳақида. Улар вояга етгач турмушга бериш бурчимиз. Оила қуришгач, аксарияти турмуш ўртоқларининг фамилияларини олишади. Ўз фамилияларида қолган тақдирда ҳам фарзанди сўзсиз отаси номига ўтади. Оқибатда (айниқса қизи ягона фарзанд бўлса) отанинг номи унутилади. Таклифим, қизларимиз оталарининг фамилиясида қолиши керак. Чунки бу дунёдан кўз юмган ҳар бир аёлнинг исмига отасининг номи қўшиб тилга олинади.

Хулоса, ҳозирги қайта қуриш даврида турғунлик йилларидаги хатоларни тузатиб, ота-боболаримиз, авлод-аждодларимиз урф-одати, удумимизни замонага мослаб тиклаш вақти келмадимикан? Бу — менинг фикрим. Сиз нима дейсиз?!

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ,
меҳнат ветерани, ўқитувчи.

Қурувчиларга осонми?

⊙ —МЕН Абдували Сайфутдинов 12-трестга қарашли 49-қурилиш бошқармасида электр пайвандчи бўлиб ишлайман. Шу кунларда бизнинг Равдат Хузин бошлиқ коллектив Октябрь районидаги Самарқанд дарвоза кўчасида ҳар бири уч қисмдан иборат 4 та 12 қаватли турар жой биносини қуряпти. Бу ерда ишчиларга салкам икки ойда бир марта гўшт беришади. Кўрсатма бўйича ҳар ойда бир марта 2 килограммдан берилиши керак. Устига-устак қурилишда таъминот ишлари ҳам яхши йўлга қўйилмаган. Масалан, бетон, цемент етишмайди. Шулар ҳақида мурожаат қилсак, аниқ жавоб беришмайди. Бундан ташқари, қурилаётган турар жой 12 қаватли. Электр пайвандлашнинг зарарлилиги учун ҳақ тўланмайди. Эшитишимча, тўрт-беш қаватдан юқорида ишловчиларга ортиқча маош бериларкан.

Айниқса пайвандчиларнинг истеъмол қилиши зарур бўлган сутли маҳсулотлар йўқ. Ошхонамизни айтмайсизми? У ҳам замондан ортда қолмай, деб кооперативга ўтиб кетди. Натижада биз тушликда ночорликдан шаҳар кезиб юрамиз.

Ҳа, Абдували аканинг куйинганича бор. Мен қурилишга борганимда бунинг гувоҳи бўлдим. Худди магазинга мол келганидек қурилишга материаллар ой охирида турнақатор бўлиб келади, бинокорлар қай бирига қўл уришни билмайди: панелни кўтарса, бетон қотиб қолади, шунинг натижасида «ҳа бўл» қилишиб, иш сифати пасаяди.

— Нега гўшт, сут талаб қилмайсиз? — дея бригадир Равдат Хузинга мурожаат қилдим.

— Ўтган ҳафта бошқармадан вакиллар келишиб, шу хусусда гаплашдик. Янги йилдан шароитни яхшилашга ваъда беришди.

Яна ваъдалар! Нимага энди завод ишчилари баҳраманд бўлган сутли маҳсулотларни қурувчилар кўришмайди? Чунки шу чоққача бу масалага бефарқ қараб келинган.

Ш. ШОҚОСИМОВ,
ТошДУ студенти.

Эшиттириш вақти ўзгарадими?

⊙ ЁДИМДА, ёшлигимда ҳали хонадонларнинг ҳаммасида телевизор йўқ эди. Лекин «Театр микрофон олдида» радиоэшиттиришни овқатни ҳам йиғиштириб қўйиб тинглаганимизни яхши эслайман. Бугунги кунда жумҳуриятимизнинг ҳар бир оиласида телевизорлар бор. Наҳотки, қизиқарли спектаклларни мунтазам равишда кўрсатиб бориш имкони ҳанузгача яратилмаган? Тарбиявий мавзулардаги суҳбатлар асосан эрталаб 9 билан 10 орасида бериляпти. Бу эшиттиришлар ёшлар учун ниҳоятда зарур. Лекин юқоридаги вақтда уларнинг ҳаммаси ё ўқиш, ёки ишда бўлишади. Медицина мавзусидаги суҳбатлар ҳам ҳаммабоп вақтларда берилса.

Сўнгги пайтларда ёшлар ўртасида жиноятларнинг содир бўлиши, тартиббузарликнинг ортиб бориши ҳаммани ташвишлантиряпти. Менимча, мана шундай ҳолларнинг олдини олиш учун тарбиявий эшиттиришларни кўпайтириш лозим.

Р. ҒОЗИЕВ,
уруш ва меҳнат ветерани.
Фарғона вилояти, Риштон шаҳри.

Маълумот ёзиб қўйилса

⊙ ТОШКЕНТ метросининг айрим станцияларига ёзувчи ва шоирларнинг номлари берилган. Бу жуда яхши, албатта. Лекин инсон номи билан аталувчи станцияларнинг эълон қилиниши ҳар хил. Метрога тушган одам «Ҳамза» станцияси, «Пушкин» станцияси, «Ҳамид Олимжон» станцияси деган гапларни эшитиб қолади. Бунинг ўрнига бекатларни Ҳамза номли станция. Пушкин номли станция, деб эълон қилиш тўғри бўлмасмикан? Метродаги фақат битта станция «Ленин номли майдон» станцияси деб тўғри айтилади, холос.

Яна бир таклиф: шаҳримиз метросидан Ватанимизнинг бошқа шаҳарларидан келган меҳмонлар ҳам фойдаланишади. Шубҳасиз, уларнинг кўпчилиги станцияларнинг кимларнинг номларига қўйилганлигини деярли билишмайди, шунинг учун станцияларга кираверишда уларнинг номи берилган одамларнинг туғилган йили, кимлиги, қайси меҳнат эвазига бундай эъзозга эришганлиги тўғрисида қисқа маълумотлар ёзиб қўйилса, айни муддао бўлур эди.

М. БОБОЖОНОВ,
В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

Ўзгариш бўлмади

⊙ БИЗЛАР Сергели районига қарашли Ғафур Ғулом номли кўчада истиқомат қиламиз. Илгари бу ерлар Калинин районига қарашли эди. Ўша пайтларда ҳеч қандай қулайликлар йўқ эди, анча қийналардик. Кейинчалик яхши бўлар, ҳозир қишлоқчилик, ҳеч ким ёрдам бермайди, деб сабр қилдик. Шаҳарга ўтказилганидан кейин ҳаммамизнинг хурсандчилигимизга хурсандчилик қўшилди. Аммо бу ҳол узоққа бормади. Ҳозир ҳам «Эски ҳаммом, эски тос» деганларидек, ўзгариш бўлгани йўқ. Кўчамизда ойлаб сув кранларидан сув оқмайди, чироқ ўчса, 3 — 4 кунлаб ёнмайди. Бирон кимса кечаси касал бўлиб қолса, «Тез ёрдам» чақиролмай хуноб бўлинади.

Бизнинг кўчани Ҳалқа йўл билан боғловчи тош кўча ёзда чанглигидан яланг оёқ юришга тўғри келади. Ёғингарчилик бошланганидан кейин эса йўлга калиш кийиб чиқамиз. Бир амаллаб бу йўлдан чиқиб олганимиздан кейин йўлдаги узундан узоқ қайси бекатга боришни билмай бошимиз қотади. Бирон машина уриб кетмасмикан, деб жонимиз ҳалак бўлади. Негаки, йўл четида юриладиган йўлкачалар йўқ.

Бу камчиликларни район ижроия комитетига бир неча бор айтиб бордик. Аммо шу вақтгача улардан дому дарак йўқ.

Т. РОЗИЕВА,
В. ТОШХЎЖАЕВ.
(жами 46 имзо).

Кўприк

⊙ ОЧИҒИНИ айтсам, ҳамюртим, ёзувчи Е. Березиковнинг «Қизил Бухоро» китобини ўқигач, бир савол туғилди. адиб асарда тасвирланган маҳаллий аҳоли вакилларининг характерини, халқнинг қадимий урф-одатларини қай йўсинда бу қадар чуқур ўргана олди экан? Яқинда бўлиб ўтган бир суҳбатимизда гап яна шу китоб, миллий урф-одатлар ҳақида бораркан, бу сир менга аён бўлди. Адиб ўзбек тилида яхши гапирар экан. Унинг биз ўқитувчилар даврасида айтган сўзлари қулоқларим остида ҳамон жаранглаб турибди. «Маҳаллий халқ тилини ва урф-одатларини билмаслик, энг жиддий хатодир. Тилни билган — элни билади. Дарҳақиқат, бошқа тилни билмоқ ўша халқ дилига кўприк солиб, ҳурмат-эътиборига сазовор бўлмоқ демакдир».

Анча йиллдирки, ўзбек синфларида рус тили ва адабиётидан дарс бераман. Бир-биримизга ҳурматимиз баланд. Ўқувчиларим билан она-боладаймиз. Гоҳида рус, гоҳида соф ўзбек тилида суҳбатлашамиз. Лекин айрим славян халқи вакиллари шу ерда узоқ вақт яшашига қарамай оддий «Ассалом» сўзини ҳам билмасликлари мени ранжитади. Ахир, тилга ҳурмат—элга ҳурмат, дейишади-ку.

Яна бир фикр устида тўхталмоқчиман. Ўзи рус бўлатуриб радио, киноларда ўзбек тилида овоз берган В. Ғозиева мени мафтун этади. У Навоийдек буюк алломa асарларини ўзбек тилида бировнинг кўмагисиз мутолаа қилиши алоҳида ҳурматга сазовордир.

Истагим, шундай инсонлардан ибрат олайлик. Тил — дилларни дилларга уловчи кўприк эканини унутмайлик.

Л. ГОЛУБЕВА,
С. Раҳимов район, 114-ўрта мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси.

Куясизми, куласизми?

⊙ ИШГА кетаётиб, кўз ўнгимда рўй берган воқеадан қаттиқ ранжидим. Яқиндагина биз яшаётган жойда янги йўл ишга туширилиб, унга «Физкультурная» номи берилганда. «Жанубий вокзал» билан Богдан Хмельницкий кўчасини бирлаштирувчи бу қулайликдан «Бошлиқ» ва «Ивановолик тўқимачилар» массивларида истиқомат қилаётган аҳоли беҳад мамнун бўлди. Афсуски, қувончимиз узоққа чўзилмади. Қанча харажат ва ишчи кучи сарфланиб, асфальтдан чиқарилган йўл тўрт ой ўтмай, остин-устун бўлиб кетди. Канализация ўтказиш мақсадида ҳаммаёқ қазиб ташланди. Ҳозир қувурлар кўчани эгаллаб ётибди. Ўтган-кетган одам қоқилиб, суртиниб, аранг бу ердан чиқиб олмоқда. Бир нарсага ҳайронман. Шунчалик иш бор экан, наҳотки кўчани асфальт қилмасдан илгари бу ишларни бажаришнинг иложи бўлмаган бўлса?! Ахир бузиш осон, қуриш қийин-ку?! Бундан йўл қурувчи ва канализация қувурларини ўтказувчи ташкилотларнинг раҳбарлари бехабар ҳам эмас. Негаки, барча ишлар олдиндан белгилаб олинган планга мувофиқ амалга оширилади. Шундай экан, нега улар қуриб бузилган кўчанинг тақдирига бефарқ қарашади? Бунга куййиликми, кулайликми, ҳайронмиз.

М. АБДУЛЛАЕВ.
ҳуқуқшунос.

Уй узоқ эмиш

⊙ БИЗ Ишчилар шаҳарчасининг Қосимхўжаев кўчасида истиқомат қиламиз. Газеталарга обуна бўлганмиз. Бизга 19-алоқа бўлими хизмат қилади. Аммо бирон марotaба газеталарни эртароқ олган эмасмиз. Бу уёқда турсин, кеч соат 5 — 6 дан илгари биронта газета олиб келинмайди. Шанба кунлари чиқадиган газеталарни якшанба куни соат 18—20 ларда, кўпинча эса икки кунлик газеталарни душанба куни қутичаларимизга ташлаб кетишади. Жума куни чиқадиган газеталарни эса мунтазам равишда шанба ёки якшанба, ҳатто душанба куни оламиз.

Алоқа бўлими раҳбарларига бир неча марта бу ҳақда мурожаат қилдик. Улар «Ёруғсиз бинода ишлаяпмиз, обуначиларнинг уйлари узоқ, транспорт йўқ», деб нолишади.

Қачонгача биз газета-журналларни ўз вақтида ололмай сарсон бўлиб юрамиз?

Ш. ГАДОЙБОЕВ,
ва бошқа пенсионерлар.

Ҳиммат

Тошкентдаги 29-болалар уйи тарбияланувчилари ва 98-мактаб-интернатда таълим олаётган афғонистонлик етим болалар қишки таътил кунларида совға олишди. Уларнинг энг кичикларини республика Қизил ярим ой жамияти фаоллари қўғирчоқ театри томошасига таклиф қилишди, кейин эса болаларга совғалар тарқатишди. Ўйинчоқлар, шоколад конфетлар, китоблар шу совғалар жумласидандир. Юқори синф ўқувчилари ҳам унутилмади. Улар учун Қизил ярим ой жамияти Алишер Навоий номли театр спектаклига билетлар сотиб олди. Тошкентдаги бошқа болалар уйларининг тарбияланувчилари учун ҳам худди шундай программа кўзда тутилган.

(ЎзТАГ).

Диққат: конкурс!

«ВЕТЕРАНЛАР— САФДА»

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси, Ўзбекистон журналистлар уюшмаси Тошкент ташкилоти правлениеси ҳамда уруш ва меҳнат ветеранлари шаҳар кенгаши Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 45 йиллиги шарафига «Ветеранлар — сафда» шиори остида энг яхши газета материали учун ижодий конкурс эълон қиладилар.

Конкурсга уруш ва меҳнат ветеранлари ҳақидаги очерклар, мақолалар, репортажлар (шунингдек суратлар) тақдим этилиши мумкин. Конкурс 1990 йил 1 январь ойидан 31 июнга қадар давом этади.

Биз журналистларга ва ишчи мухбирларга ветеранлар ташкилотлари ҳамда уларнинг фаоллари ёшларни ватанпарварлик, байналмилал руҳда тарбиялаш бўйича олиб бораётган ишлари ҳақида, шаҳарнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётида, мураббийчилик ҳаракатида, илмий-техникавий ва ҳаваскорлик ижодини, ихтирочилик ва рационализаторлик фаолиятини ривожлантиришда ветеранларнинг иштироки ҳақида, давлат органлари ва жамоат ташкилотларининг ветеранлар моддий ва маиший шароитларини яхшилаш борасидаги ғамхўрлиги ҳақида, нафақа ёшидаги қарияларга нисбатан меҳрибонлик ҳақида, уруш ва меҳнат ветеранларининг бўш вақтини ташкил этиш ҳақида ҳикоя қилишни таклиф этамиз.

Конкурсга якун чиқарилаётганда (20 июлдан кечиктирмай) мақолалар ва суратларнинг ҳам ғоявий мазмуни, ҳам ижро маҳорати ҳисобга олинади.

Конкурс ғолиблари учун 200 сўмлик битта биринчи, 150 сўмдан иккита иккинчи, 100 сўмдан учта учинчи, ҳар бири 50 сўмдан олтита рағбатлантирувчи мукофотлар таъсис этилган.

Ижодий конкурс ғолиблари Тошкент журналистлар ташкилотининг, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакциясининг, уруш ва меҳнат ветеранлари шаҳар кенгашининг дипломлари билан мукофотланади.

Уруш ва меҳнат ветеранларининг Ленин ва Фрунзе район кенгашлари, Бутуниттифоқ мувофиқлаштириш кенгашининг Фрунзе район «Нигора» ёшлар илмий-техника ижоди регионал хўжалик ҳисобидаги маркази, халқ депутатлари Фрунзе район Совети ижроия комитетининг хўжалик ҳисобидаги халқ истеъмоли моллари ва пулли хизматлар бўлими конкурснинг ҳомийлари бўлишди.

Материаллар (ҳажми машинкада ёзилган 7 — 8 бетдан катта эмас) «Ветеранлар — сафда» конкурсига» белгиси билан қуйидаги адресга йўллансин: 700083, Тошкент, 83, Ленинград кўчаси, 32, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакциясига.

Энг яхши материаллар газета саҳифаларида эълон қилинади.

Конкурсга йўлланган материалларга тақриз берилмайди.

Халқ эҳтиёжини кўзлаб

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводида халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш сезиларли даражада кўпайди, уларнинг сифати яхшиланиб бораяпти. Корхона ишлаб чиқараётган ошхона ва ўчоқхона термаларини аҳоли бажонидил харид қилмоқда. Бу йил завод маҳсулотларининг тури янада янгиланади. Магазинларнинг пештахталарига занглмайдиган металлдан ясалган, сабзавотларни тузлаш ва маҳсулотларни сақлаш учун мўлжалланган идишлар, сувни чучуклантирувчи мосламалар, титанлар, водопровод системалари етказиб берилади. Республика Соғлиқни сақлаш министрлигининг буюртмаси бўйича барокамераларни саноат кўламида ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

СУРАТДА: халқ истеъмоли моллари цехи бошлиғининг ўринбосари К. Е. Яхина цехнинг янги маҳсулотларини намойиш этмоқда.

О. Журавлёва (ЎзТАГ) сурати.

Сифат—корхона кўзгуси

Қаловини топсанг...

«Алгоритм» заводининг эшиги олдидаги майдонга автобус келиб тўхтади. Навбатдаги иш сменасидан қайтаётган кишилар бир зумда уни ўраб олишди.

Унда иссиқ нон сотилади. Янгигина тандирдан узилган, иссиқ, ҳиди уфуриб турган нонларни харидорлар талашиб-тортишиб хушнудлик билан сотиб олишди.

Бу янгиликдан ишчилар хурсанд бўлишяпти. Бироқ келтирилган маҳсулот фақат улгурганларга насиб этяпти. Кўпроқ нон олиб бориш учун эса имконият йўқ. Тошкент нон ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли бу машина ҳозирча битта...

Кўпчилик манфаати йўлида изланиш, ҳаракат қилиш яхши натижаларга омил бўлади. Бирлашмада кейинги пайтда амалга оширилган ишлар фикримизга далил. Масалан, бир йил аввал бош корхонада бўлган киши нон ишлаб чиқариладиган биноларнинг аҳволини кўриб, ачинарди. Одатда, нон ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари тайёрланадиган бинолар кенг, ёруғ, топ-тоза, ҳар томонлама рисоладагидек бўлиши зарур. Қачонлардир ўз даврида замонавий ҳисобланган корхона бугунги кун талабига жавоб беролмай қолди. Мутлақо қайтадан капитал ремонт қилиш шарт эди. Ўтган йили куздан бошлаб цехларни тўлиқ созлашга киришилди. Шуниси эътиборга лойиқки, ишлаб чиқаришни тўхтатмасдан ремонт ишлари олиб борилди. Шаҳар аҳолисига бўрсилдоқ нонлар ҳар куни узлуксиз етказиб турилди.

Бугунги кунга келиб бош корхона цехлари мутлақо қайтадан созланди, десак хато бўлмайди. Ширин қоқ нон чиқариладиган цех иккинчи қаватга кўчирилди. Маъмурият ходимлари, ҳисобчилар ишлайдиган хона ўрнига думалоқ батон ва қоқ нон тайёрланадиган цех жойлаштирилди. Илгари қоқ нон ишлаб чиқаришда қатнашадиган ишчиларнинг ярми янги цехга ўтказилди. Асосан автомат машиналар, тандир-печлар билан жиҳозланган бу участкада иш жараёнининг 90 фоизи машина-механизмлар зиммасига юклатилган. Қолган ишчилар эса бўлка-кондитер маҳсулотлари тайёрланадиган янги ташкил этилган цехга ўтишди. Бу участкада суткасига 5 тоннадан 15 хил маҳсулот ишлаб чиқарилаяпти. Шунингдек, каравай нонлар тайёрланадиган цех ҳам ишга тушди. Аввалига 50 килограммдан ёпилган бу нонга талаб ошиб, ўтган 1 ойда суткасига ярим тонна тайёрлашга тўғри келди. Келгусида буюртмага асосан яна кўпайтириш режалаштирилган. Бу нон олий нав ундан тайёрланади. Таркибига шакар, маргарин ёғи қўшиб ёпилгани учун у тезда бузилмайди, кўп вақт юмшоқ туради. Шунинг учун ҳам унга талаб катта.

— Бирлашмамизга қарашли корхоналарнинг аҳволини бугунги кун талаби асосида қайта қуришга ҳаракат қиляпмиз, — деди биз билан суҳбатда бош директор Олим Отаев. — Кўп заводларимиз ремонтга муҳтож. Баъзиларининг ҳудуди жуда тор. Масалан, Тахтапулдаги 5-заводимизни ҳатто таъмирлаш ҳам қийин. Биз унинг ёнидаги майдонда янги цех қуришни мўлжаллагандик. Бироқ у ерга кооператив тўхташ жойини очишибди.

Биз Киевдаги озиқ-овқат саноати технологияси институти билан ҳамкорликда конвейер усулида миллий нонлар ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқчимиз. Яқинда институт мутахассис-олимлари лойиҳани тайёрлаб келишди. Улар ишлаб чиққан технология бизга маъқул бўлди. Имкониятларга қараб янги конвейерни бирорта заводга ўрнатамиз. Ана шунда озгина миқдорда бўлса ҳам 60—70 йилларда дастурхон кўрки бўлган сифатли миллий нонларни яна харидорларга етказиб берамиз.

Бирлашмада ўтган йил 38 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш режалаштирилган эди. Амалда эса 40 миллион сўмлик нон ва нон маҳсулотлари меҳнаткашлар дастурхонига тортиқ этилди. Бу йил суткасига 150 тонна нон ёпиш мўлжалланяпти. Бу эса ҳозиргидан 60 тонна кўпдир. Яна бир қатор режалар тузилган. «Октябрь» деҳқон бозорида бир йўла 5 тандир қуриш, табиий газ билан ишлайдиган бу новвойхоналардан асосан миллий оби-нон, патирлар ёпиш борасида тадбирлар тузиляпти. Кейинги пайтда харидорлар жавдар унидан ёпилган нонларни хушнудлик билан сотиб олишяпти. Айниқса, бу унни биринчи нав ун билан аралаштириб тайёрланган нонларга талаб катта. Шунинг учун ҳам бу хилдаги сифатли нонлар салмоғи янада оширилади.

Хуллас, ишларимиз жуда кўп. Биз энди ўзгаришнинг катта йўлига чиқдик, холос.

Албатта, бирлашмада қайта қуриш ҳаракат орқали амалга ошади. Халқимизда қаловини топсанг қор ёнади, деган нақл бор. Бирлашма ишчи-хизматчиларининг бугунги ҳаракатлари бунга мисол бўла олади.

С. ШАМСИДДИНОВ.

60 бино қад кўтаради

Ҳалқа йўлнинг шундоққина ён бағрида жойлашган массив йил сайин қулоч ёзиб бораяпти. Бу ерда жуда кўплаб қурилиш ташкилотларининг бинокорларини учратасиз. Бинокорлардан бири 3-уйсозлик комбинатига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг Абдували Қобилов бошчилик қилаётган комплекс бригадаси аъзоларидир. Ўзаро социалистик мусобақада ғолиблик қилаётган бу коллектив ҳамиша планларини ортиғи билан адо этади. Айниқса бу коллективда сон эмас, сифат кўрсаткичига алоҳида аҳамият берилади.

Калинин массивида яна 7 та турар жой биносининг монтаж ишлари олиб борилмоқда. Умуман массивда 60 га яқин бино қад кўтаради.

Шанба оқшомида

Маданий меросимиздан

БАЯТ уруғида Қўрқит ота исмли билимдон, сўзи ўктам одам бўлипти. Тангри ихлосига солгандан сўнг, унинг борлиқ бўлжамлари хатосиз бўлган... Ўғиз қабилаларида Қўрқит ота энг қийин, қалтис масалаларни ҳам ҳал этган. Ҳар қандай қийин иш бўлмасин, Қўрқитнинг маслаҳатисиз, эл қўл урмаган. Элда унинг барча васиятини оғишмай бажарилган. Қўрқит отадан қолган шундай бир сўз бор: «Тангрига сиғинмаган одамнинг тилаги қабул бўлмайди. Тангриси бермаса, ҳеч кимнинг бириси икки бўлмайди. Тангри бандасининг пешонасига нима ёзса шу бўлади. Унинг ёзувисиз одам ёмонлик кўрмайди, ажали етиб ўлмайди. Ўлган тирилмайди, танингдан жонинг кетса, у қайтиб келмайди. Йигит тириклигида Қоратовдай қилиб, бир кун тиним билмай дунё йиғади, бойийди. Бироқ ундан ўзига тегишли улушинигина ейди. Сувлар ирмоқ-ирмоқ бўлиб қанча тошиб оққани билан, денгизларни тўлдиролмайди. Манман, такаббур одамни тангри суймайди. Бошқалардан ўзини юқори тутган одамга тангри бахт бермайди.

Ўзидан туғмаса фарзанд ўгай. Қанча боқиб, тарбия қилганинг билан у сенга фарзанд бўлмайди. Йигит бўлиб, от ёлини тортиб мингандан сўнг ўз йўлига кетади, балки у тарбиялаган одамга кўрдим-билдим деган сўзни ҳам айтмас. Кулни қанча уйган билан тепа бўлмас. Қора эшакнинг бошига юган солган билан — тулпор бўлмас. Тўқалга сарпай чопон ёпганинг билан — бойвучча бўлмас. Кор қанча қалин ёққани билан — ёзга бормас. Гуллаб турган бойчечак — кузга бормас. Тўзган пахта бўз бўлмас, азалий ёв эл бўлмас. От қийналмай йўл топмас. Қайишма қора болтасиз ёв олинмас. Ҳисобсиз мол йиққан билан, одам сахий бўлмас. Онадан таълим олмаган қиз ёмон, отадан таълим олмаган ўғил ёмон. Бундай бола элни йиғиб ош беришга ҳам ярамайди. Онанинг кўнгли болада. Яхши она учун бола — икки кўзнинг бири. Фарзандинг ўсиб улғайса, у сенинг қувончинг, бош-кўзинг. Аклсиз болага ота давлатидан фойда йўқ. Эй, хон эгам, сизни тангрим шундай иши юришмаганлардан сақласин».

Қўрқит ота ўзининг эл-юртига тағин шундай васият айтган экан: «Йўл қийинчилигини кўрмаган, ёмон от минган йигитга кавказ тулпорини миндирганинг билан фойда йўқ. Қўлига ўткир қилич олиб, уни ишлата олмаган қўрқоққа қилич солиб, кучингни сарф этма. Ботир туққан йигитни ёйининг ўқи ҳам қиличдай кесиб тушади. Меҳмони йўқ уйдан қуруқ туз яхши. От емаган аччиқ чўпнинг гуллаб ўсмагани яхши. Одам ичмас аччиқ сувнинг жилға қувиб оқмагани яхши. Отага иснод келтирган ақлсиз боланинг ота қовурғасидан яратилиб она қорнида улғайиб, туғилмагани яхши. Ота донгини чиқариб, ўзининг наслини қувган бола яхши. Ёлғон сўз амалга ошмайди. Сўзига мустаҳкам ростгўй одамга бу дунёда ўттиз йилни учга кўпайтириб умр сурган оз. Хон эгам, сизга ҳисобсиз умр тилайман. Тангрим сизни ёмонлардан асраб, бахт-давлатингиз орта берсин».

Қўрқит бундан бошқа яна нима деган экан шуни кўрайлик: «Сойнинг ўтин текен — қуш билар, чўлнинг ўтин бўкан билар. Кун билан туннинг келганини бўзтўрғай билар. Ўғилнинг кимдан туққанини она билар. Эгасининг ҳидини от билар. Юкнинг оғир енгилини эшак билар. Белига қаердан арқон тушганини юк билар. Қўлига қўбиз ушлаган куйчи элдан-элга, юртдан юртга боради. Кимнинг ботир, кимнинг бахил эканини бахши билади. Қўбизини куйлатган бахшига халқ керак.

«Эй, хон эгам, шу ёруғ дунёда аёл тўрт хил бўлади, — депти Қўрқит. — Улардан бири нияти ёмон аёл, иккинчиси инсофсиз аёл, учинчиси —уйнинг баракаси —гули бўлган аёл, тўртинчиси — касирли аёл. Аёлларнинг энг ёмони — шу.

Уйнинг гули бўлган аёл даладан бир меҳмон — қўноқ қилса, уйида эри бўлмаса ҳам, унга ош-нон бериб, бор таомини олдига қўяди, ҳурмати билан кузатади. Булар — Ойша билан Фотимадан фотиҳа олган аёллар. Хон эгам, бундай аёллар минглаб бўлса ҳам камлик қилади. Сизнинг ўчоқ бошингизга шундай аёл дуч келсин.

Ундан сўнггиси — инсофсиз, қаноатсиз аёл. Ундай аёл эрталаб ўрнидан туриб, юз-қўлини ювмасдан бўғирсоқларнинг энг яхшисини танлаб ейди, бир челак айронни бошига кўтариб, қорнини шишириб, шундан кейин пешонасига уриб, йиғлай бошлайди: «Хаҳ, мен бу аҳволга қандай тушиб қолдим. Бир кун қорним тўйиб ош ичмадим, юзимга кулги югурмади, оёғимда бошмоғим йўқ, юзимдан парда тушмади. Эрим ўлиб бошқа бировга тегсам, бахтим очилар эди, шу умидим ўчмасин», — дейди. Хон эгам, ундай аёл бир бўлса ҳам ўсиб-унмасин, сизнинг ўчоқ бошингизга дуч келмасин.

Ундан кейингиси ялқов, ишёқмас аёл. Бундай аёл ўрнидан тургандан сўнг юз-қўлини ювади, уйининг у ёғи билан бу ёғига қарайди-да, кувини апилтапил пишиб кўрпа-тўшагини йиғиштиради. Шундан сўнг «Ҳаё хут!», деб овул кезиб, пешинда уйига қайтади. Келса уйига ўғри тушган, қозон товоғини ит ялаган, бия-бузоқ суркалишиб, қўрада боғлиқ қолган сигири маърайди. Аёл қўшниларига бориб, шошапиша сўзлай бошлайди: «Ҳой, қизларжон, Зилиҳам, Зубайран, Ругейлам, бийкашларим. Ҳой, азамат туғишган йигит-бўздоқларим Айнамалик, Қутлималик қайдасизлар? Войдод, уйим қулаб қолипти, энди тунда қаерда ётамиз! Нима мени ўйнаб юрибди дейсизларми? Зарур ишим бўлгандан кейин кетган эдим. Уйимга қараб турмабсизлар? «Қўшни ҳақитангри ҳақиси деган эмасми?» — деб бақириб чақиради. Хон эгам, ундай аёл бир бўлса ҳам ўсиб унмасин, сизга дучор қилмасин.

Энг сўнггиси одам тилини олмайдиган касир аёл. Уйга даладан уятли меҳмон келиб, эри унга: «Ўрнингдан туриб, нон олиб кел, ейлик, меҳмон ҳам есин», — дейди. Хотини эрига: «Уйда пишган нон йўқ», — дейди. «Борини бер», — деса, хотин: «Нима деб валдираяпсан, уйингнинг аллақачон очиқ мозорга айланганини билмайсанми? Уйда ун йўқ, тегирмонга кетган туя қайтгани йўқ, унинг қачон келари номаълум. Дастурхонимни емаса берарим йўқ», — деб қўлини кўрсатади, эрига тескари қараб, дастурхонни меҳмон олдига улоқтириб ташлайди. Ундай аёлга минг сўз айтсанг, ҳаммасига жавоб қайтаради, бироқ эрининг айтганига қулоқ солмайди. Бундай аёлни Нух пайғамбарининг кўз ёшидан пайдо бўлганлар деймиз. Хон эгам, сизни олло шундай аёллардан асрасин, ундай аёл сизнинг ўчоқ бошингизга дуч келмасин».

Қозоқчадан Қидирбой ТЎЛАБОЕВ таржимаси.

Қўрқит нақллари

«Қўрқит ота китоби»нинг икки хил нусхаси бўлиб, бири — Дрезден (Германия), иккинчи — Ватикан (Италия) нусхаларидир. Дрезден нусхасида 12 та сюжет бўлса, Ватикан нусхасида шундан олтитасигина мавжуд. Ҳозир кўп тилларга таржима қилинган, кўпроқ ўрганилгани — Дрезден нусхаси. Бу китоб ер юзи туркийшунос олимларига маълум. Бу ҳақда 314 илмий иш, шунингдек Озарбайжон, Анатолия турклари, Ғарбий Европа ҳамда Шарқ тилларида 462 та асар ёзилган.

«Қўрқит ота китоби»нинг майдонга келишида академик В. Бартольднинг қўшган ҳиссасини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. У Дрезден нусхасиниң 1922—1925 йилларда рус тилига таржима қилган, дастлабки беш бобнинг туркча текстини 1910 йиллари «ЗВО» журналида нашр эттирган эди. Кейинчалик таржималар тузатилиб, тўлдирилиб 1950 йил Бокуда «Деде Коркут», 1962 йили Москвада (СССР ФА) «Книга моего деда Коркута» номи билан рус тилида чоп этилди.

Боку нусхасини китоб ҳолига келтириб, нашрга тайёрлаган озарбайжон фольклоршунослари В. Арасли, М. Г. Тахмасиб, Москва нашрига тайёрлаган атоқли туркшунос тадқиқотчилар В. М. Жирмунский ва А. Н. Кононовлардир.

«Қўрқит ота китоби»нинг дастлабки сюжетлари қадим замонда кўчманчи бўлиб, шомонизмга чўқинган, қўбиз культига сиғинган Сир бўйида яшаган ўғиз-қипчоқларга бориб тақалади.

Достондаги Баяндур образи XII—XIII асрлардаги Кавказда яшаган қорақўйли туркманларнинг хони бўлган. Дастлаб ўғиз улусини Қазан билан Бамси-Байроқ бийлаган, Энг бош образ Қўрқит (баят) бўлган. Улар IX—X асрда Сир бўйида яшаган. Дарбандта Туғирхон (Тигавор) ҳокимлик қилган дейилади. Тигавор қипчоқ, Дарбант қипчоқ шаҳарларидан биридир. X асрдаги Қазан билан Алпомишнинг ватани — Сирбўйи. Барчин мозори — Сирлитом «Инкордарё» совхозида (Қизилўрда области), Барчиндарё қирғоғида Қазаннинг устахонаси — Чиалидаги Бештом, уни Оқчи ота (ботир) бошқарган.

Қўрқит достонлари Ўрта Осиё, Кавказ ва Қозоғистон халқларининг маданий меросидир.

Фабрикада музей

Олиму фозиллар томонидан ер юзининг турли географик харита ва глобуслар яратилгани тарихдан маълум. Бундай хайрли ишга ўрта аср Шарқининг буюк олими Беруний, улуғ мунажжим Улуғбек каби алломалар яқиндан бош қўшганликлари билан фахрланамиз.

Кейинчалик Ўрта Осиё хариталари янги намуналари устида ҳам қунт билан иш олиб борилди. Ўтган асрда хариталар ҳам умумхалқ мулкига айланди. Бугунги кунда бу сингари картографик маълумотларнинг яна кўпгина ажойиб нусхалари бор.

Кучли тафаккур ва билимлар билан жуда аниқ тасвир этилган қадимий харита ва глобуслар намуналари билан яқиндан танишмоқчи бўлсангиз Тошкент картография фабрикасига марҳамат қилишингиз мумкин. Гап шундаки, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Геодезия ва картография Бош бошқармасига қарашли бу корхона мутахассислари ташаббуси билан алоҳида музей ташкил этилди. Унинг экспозициясида бу хил географик ҳужжатлар асосий экспонатлар сифатида намойиш қилинмоқда.

А. АЛИЕВ.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

ФИЛЛАР «ПОДАСИ»

Европада энг катта филлар «подаси»ни Австриядаги Грац шаҳрида томоша қилиш мумкин. 920 дона фил ҳайкаллари бронзадан, олтиндан, ёғоч ва шишадан, чинни ва бошқа материаллардан ясалган бўлиб, уларни 59 ёшли банк хизматчиси Виктор Пфайфер тўплаган. Унда ана шу қизиқиш 1980 йилдан бошланган бўлиб, ўшанда дўсти Ҳиндистондан унга фил ҳайкалчасини совға сифатида олиб келган эди.

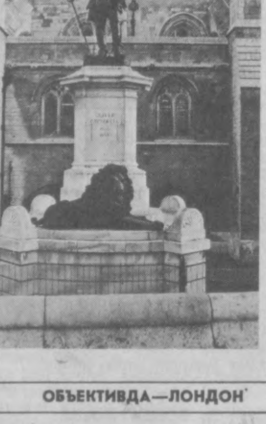

ОБЪЕКТИВДА—ЛОНДОН

Британиянинг пойтахти — Лондон шаҳри тарихий меъморчилик иншоотларига, қадимги обидалар ва ёдгорликларга ниҳоятда бой.

СУРАТДА: Британиянинг энг машҳур сиёсатдонларидан бири XVII аср инглиз буржуа революциясининг арбоби Оливер Кромвелга ўрнатилган ҳайкал.

Г. Надеждин (ТАСС) сурати.

ТОМДАГИ ДУРДОНАЛАР

Люксембургда истиқомат қилувчи Гюнтер Майер черепицаларни тўплаш билан шуғулланади. Фақат у ўз коллекциясини уй ичида эмас, томида сақлайди. Шунинг учун уйининг томи ҳар хил катталикдаги, шаклдаги ранг-баранг черепицалар билан қопланган.

НАПОЛЕОННИНГ СОАТИ ҲАМ БОР

Германия Демократик Республикасида истиқомат қилувчи, ҳозир нафақага чиққан 84 ёшли соатсоз Хорст Зандрок соатларнинг ниҳоятда катта коллекциясини тўплаган. Унда ҳатто Наполеоннинг соати ҳам бор. Бу соатни Франция императори немис дўкончиларидан бирига совға қилган эди. Коллекцияда шунингдек, 1470 йилда ясалган готик соатлар, бошқа нодир соатлар бор.

СУНЪИЙ ҚОР

Япониянинг «Мицибиси» корпорацияси мамлакатдаги 60 чанғи базалари учун сунъий қор ишлаб чиқаришни бошлади. Бунинг учун мутахассислар бактерияларнинг бир туридан фойдаланишмоқда. Улардан олинган препарат сувнинг музлаш ҳароратини Цельсий бўйича 6 даражагача кўтариш имконини беради. Ана шундай сув томчилари ҳаво билан бириккан заҳоти пахмоқ қор учқунларига айланади.

ДЕНГИЗ ЧИҚИНДИЛАРИДАН... ГАЗЛАМА

Японияда денгиз маҳсулотларининг айрим чиқиндиларидан қандай қилиб фойдаланишни кўпдан бери топишолмаётган эди. Балиқ заводларида катта ва митти қисқичбақаларнинг, бошқа денгиз мавжудотларининг тоғ-тоғ коса-қобиқлари тўпланиб қоларди. Аммо яқинда улардан хитинни қайта ишлаш технологияси яратилди. Эндиликда, ҳеч кимга кераксиздек туюлган ана шу хом ашёдан спортчилар кийим-кечаклари учун ниҳоятда пишиқ ва гигиена талабларига жавоб берадиган газлама ишлаб чиқарилмоқда.

ФИЛЬМНИ ЯРАТИШДА ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ИШТИРОК ЭТИШЯПТИ

Франция телевидениесида одатдан ташқари бир янгилик жорий этилди. Кўп серияли «Ривье оиласи» телевизион фильми намойиш этилаётган вақтда томошабинлар телефон қилиб, фильм давомининг ўз вариантларини таклиф қилишлари мумкин эди. Сўнгра фильм муаллифлари таклифларни ҳисобга олиб, унинг навбатдаги серияларини суратга олишарди.

ЧИГИРТКАЛАРДАН... ҚОВУРДОҚ

Мексикалик мутахассислар мамлакат территориясида овқат сифатида фойдаланиш мумкин бўлган камида 110 хил ҳашаротлар яшайди, деган хулосага келишди. Олимлар қўнғиз ва чигирткалардан ҳар хил тансиқ таомлар тайёрлашнинг турли-туман рецептларини ишлаб чиқишди.

«ҚАРМОҚҚА» ИЛИНИШДИ

Буюк британиялик икки филателиячи Ғарбнинг кўпгина мамлакатларига тарқатиладиган Америка газетасида никоҳ эълонини босиб чиқарди. Унда бадавлат ёш қиз тузуккина оиланинг фарзанди бўлмиш ёш йигитга турмушга чиқишни истайди, деб ёзилган эди. Орадан бир неча ҳафта ўтгач улар никоҳдан ўтиш таклиф қилинган 50000 дан зиёд мактуб олдилар. Шундай қилиб, айёр филателиячилар жаҳоннинг турли мамлакатларида чиқарилган маркаларнинг бой коллекциясини қўлга киритдилар.

МУМИЕЛАНГАН ЗАМОНАВИЙ МУРДАЛАР

Америка Қўшма Штатларининг Солт-Лейк-сити шаҳрида «Самам» фирмаси мавжуд бўлиб, бу фирма ўз мижозларининг буюртмаси бўйича вафот этганларидан сўнг уларни мўмиёлайди. Мўмиёлаш жараёнини қадимги мисрликлар тажрибасидан воқиф бўлган мутахассислар амалга оширишади. Бир мурдани мўмиёлаш 7700 доллар туради. Фирмага қадимги тош тобутни ясашга буюртма бериш ҳам мумкин. Фақат бу қўшимча 18 минг доллар сарф-харажатни талаб қилади.

КАМПИРШОНИНГ РЕКОРДИ

76 ёшли Эльвира Вейль кескин курашда сархонали мундштукда чилим чекиш бўйича Франция чемпиони унвонига сазовор бўлди. Кампиршо вазни 3 грамм бўлган тамакини бирор марта ҳам ўчирмай бир минути кам бир соат мобайнида тутатишга муваффақ бўлди.

МУАТТАР ҲИДЛИ МАРКАЛАР

Ҳимолайда жойлашган кичкинагина Бутан мамлакати филателиячилар ўртасида жаҳондаги энг ноёб маркаларни чиқарувчи мамлакат сифатида шуҳрат қозонган. Бу ерда биринчи марта куйловчи маркалар чиқарилган. Уларнинг орасида миллий гимн, халқ қўшиқлари ёзилган маркалар ҳам бор. Яна бир мўъжиза — йиртқич ҳайвонларнинг тасвири туширилган стереоскопик маркалардир. Яқинда Бутанда муаттар ҳидли маркалар ҳам пайдо бўлди. Уларда атиргул тасвирланган бўлиб, атиргул ҳидини таратади.

«ЧУМОЛИЛАР» МЕҲМОНХОНАСИ

Ушбу суратда сиз Швейцариядаги «Чумолилар» («Дю марш») меҳмонхонасини кўриб турибсиз. Унинг деворларини қоплаган темир «чумолилар» — меҳмонхонанинг ўн йиллик юбилейига номаълум рассом тортиқ этган совғадир.

ТАСС сурати.

Шеърий фельетон

Телефон

Биз 2-Қозиробот кўчасида яшовчи Р. Курбонов, Р. Набиева, Б. Муҳиддинов, Л. Нодиров (жаъми 42 киши)лар мана бир ойдан буён телефонларимизни ишлатолмай, 45-АТС (бошлиғи Ҳ. Болтаев)га қатнаб, сарсон бўлиб юрибмиз.
(Редакцияга келган шикоятдан)

Хонангда турса яроқлаб,
Хўп бежирим зебу зар
телефон.
Узоқ-яқинларни ҳам
Тезда қилгай мухтасар
телефон.
Хуррам айлар дўстларни
Ҳолидан бериб хабар
телефон.
Аммо гоҳ чалкашиб тунлар
Бедорлик касб этар
телефон.
Уйқусизликни ўшанда
Тонгга улаб кетар телефон.

●

Минг-минг тавалло бирлан
Ниҳоят уйга телефон
ўтказдим.
Таъмагар бўлгач устаси
Аста «яримта» ҳам
тутқаздим.
Шодлигимдан ҳатто бошлиқ
Шаънига мақтовлар ёздим
Эвоҳ, икки кун ўтмасдан
Унинг қилмишидан бездим,
Хириллаб ҳеч гапни уқмас,
Тузалмас дардисар телефон!

●

«Бердиси»н айтмай туриб,
Нақ белидан узилар гап.
Сўзлашолмай кўнгил хуноб,
Лаҳча чўғдай ёнгай асаб.
Умидвордик қулай бўлса,
Қолурмиз деб вақтдан тежаб,
Эндичи, сарсон юрибмиз,
Монтёр излаб, воажаб —
Хабар қилманг «08»га
Дарров заҳрин сочар
телефон!

●

Олсам трубкани бир кун
Ундан «Гулруҳ», «Наво»
чиқди.
Сирлашарди икки ошиқ:
Севги, аҳду вафо чиқди.
«Дўст», «Дўст» деган
ҳайқириғу,
Гижбанг, кайфу сафо чиқди,
Гоҳ хонанда, гоҳ созанда,
Гоҳ ғарангу кар телефон!

●

Бу телефон ҳангомаси,
Айтинг, адо бўлгай қачон!
Соқов бўлган трубкалар
Тилга кириб қолгай қачон!
Рўбарў келганда сенга,
Бу чеҳралар кулгай қачон!
Акаларинг арзимизни
Инобатга олгай қачон!
Ушбу саволларга ўзинг
Жавоб бере, қайсар
телефон!

Абдулла НУРБЕК.

Турмуш чорраҳаларида

«АДАМ КЕЛДИЛАР!», «Адажоним келдилар!!» Уч-тўрт ёшдаги бир неча болакайнинг қучоқ очиб биз томон отилганларини кўриб анграйиб қолдик. Хонада биздан бошқа ҳеч ким йўқ эди. Демак улар янглишмаяпти: «адалари», «адажонлари» — биз.

Ҳамроҳларимиз — шаҳар болалар уйининг мураббийлари хижолатланиб қолганимизни билдирмаслик мақсадида нигоҳларини бу манзарадан ўгириб, дераза томон қарай бошладилар. Болакайлардан эпчилроқлари бизни ачомлаб олишга улгурган эдилар, уларнинг хансирашлари, қайноқ нафасларини ҳис қилиб турардик. Улар энтикиб-энтикиб «Мени олиб кетасиз-а», «Бошқа ташлаб кетмайсиз-а» дейишар, кўзларига ёш томчилари қалқиб чиқа бошлаганди. Фақат биз бу ёшлар учрашув қувончими, айрилиқ, кутиш аянчими билмасдик.

Болалар уйида турли миллатга мансуб жажжи ўғил-қизларга дуч келасиз, лекин хоҳланг-хоҳламанг улар ичида қора кўз, қора соч, забони ўзбекчалар кўпроқлигини сезмасликнинг иложи йўқ эди.

Бизга нима бўляпти ўзи?

Бу саволни илгари берганмиз, яна такрорлаяпмиз. Такрорламасликнинг иложи йўқ. Буни доим ёдга солиб турмасак, янги-янги болалар уйлари очишга мажбур бўлаверамиз.

Киров районидаги бу шаҳар болалар уйида чақалоқликдан тўрт ёшгача бўлган 140 нафар кичкинтой тарбияланади. Эҳтимол, икки миллиондан кўпроқ аҳолиси бўлган Тошкент учун бу денгиздан томчи, деб ўйловчилар топилар. Қани энди шундай бўлса! Биринчидан пойтахтда яна битта — мажруҳ туғилган етимлар учун болалар уйи мавжудлигини унутмаслик керак. Минг афсуски, ота-онасизлар сони кўпайиб бормоқда.

Тинч вақтда етимларнинг, тирик етимларнинг пайдо бўлаётганлиги жамиятимиздаги қусурларнинг яққол далолати. Азал-азалдан ўзбекларни болажон, деб таърифлаб келишгани бежиз эмас-ку, ахир! Бунга узоқ тарихимиздан хоҳлаганча мисол келтириш мумкин. Мозийни титкиламасдан яқингинада, икки-уч йил илгари «оилани режалаш» ғояси пайдо бўлганда юртимизда у қандай қарши олинганлигини эслаб кўрайлик.

Енгилтаклик қилиб ёки бошқа бир сабаб билан фарзанд кўрган, лекин тўққиз ой юрагининг остида асраган ҳомиласидан воз кечган аёллар виждонига мурожаат қилиш, уларда инсонийлик ҳиссиётини уйғотиш нақадар мушкуллигини тушуниб турибмиз. Уларда хиёлгина меҳр-шафқат, оналик туйғуси бўлганида бундай жирканч қарорга келишган бўлармиди?

Фарзанд касри ўрмайдими?

Янада даҳшатлиси, ўз фарзандига нисбатан хоинлик қилганларидан сўнг ҳам бу разилликни давом эттиришларидир. Ҳозир амалдаги қонунчиликка биноан етим болани ота-онаси ундан воз кечганидан бир йил кейин асраб олиш мумкин. Хиёнатчи оналар худди шундан фойдаланиб, устамонлик қилишади. Улар бир йиллик муддат тугамасдан болалар уйида пайдо бўлиб қолишади. Бир неча кундан сўнг эса уларнинг қораларини кўра олмайсиз. Бундай «бекинмачоқ» ўйини анчагача давом этиши мумкин. Фарзанди болалар уйида тарбияланиб, кейин унга даъвогарлик қиладиган оналар кам эмас.

— Қани энди ҳамма оналар ҳам кеч бўлсада қилган виждонсизлигини тушунсалар эди, — дейди шаҳар болалар уйининг раҳбари Людмила Александровна Тян, — афсуски ундай эмас. Давлат тирик етимлар қисматини енгиллаштириш учун ҳамма нарсани қиляпти. Болалар уйимизда ҳар 10-12 нафар ўғил-қизга битта тарбиячи белгиланган. Тарбиячилар машғулотларни болалар миллий тилларида олиб борадиган қилиб танланган. Шароитимиз ёмон эмас. Бироқ оппоқ чойшаблар, мазали таомлар, сон-саноқсиз ўйинчоқлар билан оналик меҳрининг ўрнини босиб бўладими? Болажонлар тиқ этган эшикка маҳтал. Инсонийлик туйғусини йўқотмаган кимса мурғак қалблар нидосини бу термулиб турган кўзлардан уқиб олаверади.

Етим болаларни тарбиялашнинг таркиб топган усули ҳам жуда маъқул эмас. Ҳозир Киров районидаги бу болалар уйида тўрт ёшгача бўлганлар тарбияланади. Кейин улар мактабгача тарбия муассасига ўтказилади. Мактаб ёшига етган етимлар эса яна бир бошқа болалар уйига қабул қилинади.

Энди ота меҳрига зор, кемтик қалбли болаларнинг аҳволини бир тасаввур қилиб кўринг. Улар бир мураббийга, коллективга кўникишга улгурмасдан бу таниш-билишларидан айрилади. Яна уч йил ўтар-ўтмас учинчи марта етим бўлиш азоби!

Мутахассислар ёш қалбларни бундай лат едиравермаслик йўлини кўпдан бери айтиб келяптилар. Бу — оилавий уйлар ташкил этишдир. Яъни етим болалар ўз тарбиячилари хонадонларида яшайдилар. Албатта, бу қўшимча харажатларни талаб этади. Аммо инсон тақдири ҳақида гап кетганда ҳамма нарса пул билан ўлчанавермайди-ку!

Оилавий уйлар ҳам тирик етимлар муаммосини узил-кесил ҳал қилиши қийин. Бу ҳақда қанча бош қотирмайлик яна ва яна оналарнинг виждонига, диёнатига ҳавола қилишдан бошқа илож йўқ.

Халқимиз «Ота қарғиши — ўқ», дейди. Наҳотки, фарзанд касри ўқ бўлмаса, боласидан юз ўгирганларни майиб этмаса?!

Янгиланиш шамоли жамиятимиз тубида анчадан буён тўпланиб ётган жирканч иллатларни ҳам тўзғитиб юборди. Бугун уларни кўрмаслик, улардан кўз юмишнинг асло иложи йўқ.

Айни пайтда янгиланиш шамоли хаста юракларга ҳам ором бермаслиги, одамларни яхшилик, эзгуликка мойилликларини оширмаслиги мумкин эмас. Шундан умидворлик учқунлари ўчмаганлиги учунгина биз бу мавзуга яна бир бор қўл уришга журъат этдик.

Э. МАДИЁРОВ.

Назм дафтаридан

Тўртликлар

Ажаб, менга ўхшаб кетасан, танбур,
Гоҳ ялла, гоҳ нола этасан, танбур.
Ўтган ҳар дамимга шукрона бўлсин,
Сен ҳам бошқасини нетасан, танбур!

●

— Ёш билан ёзмагай ғазални шоир,
Ёш билан эсларми азални шоир?!
— Фалак менга шундай хитоб қиласан,
Ахир, қайдан олсин асални шоир?

●

Қадоқ қўллиларга минг-минг тасанно,
Улар ила нафас олади дунё.
Меҳнат созини соз этиб чалайлик,
Куйларимиз лоқайд бўлмасин асло.

●

Зиё кирган қалбга чўкмас қоронғу,
Олам равшанлиги шу зиёдан-ку!
Зиё қалам бўлсин, зиёкорни ёз,
Игна билан қудуқ қазир мудом у.

●

Масжид кўп, покиза намозхон қани,
Таъмасиз айтилган ул азон қани?
Нафс қурғур имонни қилди касалманд,
Имони саломат бор инсон қани?

●

Зоҳид, дўзах ила қўрқитма зинҳор,
Оловга чидашга тайёрлигим бор.
Бир умр пўлатдек тобланди таним,
Оташини дариғ тутмади дилдор.

●

Биров тошдан қўрқар, бировлар ошдан,
Баъзан кўз ҳайиқиб туради қошдан.
Во ажаб, сен қандай офат экансан,
Балони ютасан бир бор қарашдан.

●

Бу гуллардан гуллар олур андоза,
Бу гуллардан ўлкам кўрки очилур.
Бу гулларнинг мадҳини ёза-ёза
Шоирларнинг қаламлари гул бўлур.

●

Томошахонадир олам, эй гумроҳ,
Бунга кўпни кўрган бошимдир гувоҳ.
Каллани ишлатиш илмини ўрган,
Беҳуда кулиш ҳам, йиғлаш ҳам гуноҳ.

●

Умид қилдик ўзимизни юпатдик,
Умид билан умримизни йўқотдик.
Гоҳо биздан ўргандилар одамлар,
Гоҳо биз ҳам одамларга ўргатдик.

Усмон ЮСУПОВ.

Тоғларда қиш гашти. С. Охотников сурати.

Қадимий латифа

Уч ҳақиқат

Асмодем подшолиги даврида антиқа қонун бўлган экан: қўлга тушган гуноҳкор учта эътироз қилиб бўлмайдиган ҳақиқатни айтса, ўз ҳаётини сақлаб қоларкан.

Кунларнинг бирида ҳарбий табақага мансуб бўлган номаълум шахс оғир жиноят содир қилиб ўрмонга қочиб кетади. Бундан хабар топган суд ўрмонни қуршовга олади ва қўлларини боғлаган ҳолда қотилни дор тагига келтиради:

— Хўш, мутаҳҳам айбдор, қонунимизни биласанми?

— Ҳа, жаноб судья. Тирик қолишим учун уч ҳақиқат айтишим керак. Бўлмаса ўлимга маҳкумман.

— Яхши... Марҳамат имтиёздан фойдаланиб қол. Акс ҳолда тушликдан олдин асфаласофинга жўнайсан.

— Жанобим. Илтимос. ҳаммани тинчлантирсангиз. Ҳамма жим бўлгач, ҳаёти қил устида турган нобакор деди:

— Биринчи рост гапим:— Эшитмадим деманглар, умрим бўйи қароқчилик қилиб келганман!

Суд йиғилганларга мурожаат қилди:

— Шоввознинг гапи тўғрими?

Ҳамма баб-баравар жавоб қилади:

— Ҳа, тўғри. Бу киши муттаҳам бўлмаганида дор остига келмасди.

— Қани, иккинчи ҳақиқатни сўзла-чи!

— Мана шундай танг аҳволга тушганимдан минг карра пушаймонман!

— Маъқул. Энди учинчи чин сўзингга ўт. Сўзинг чин бўлса, сиртмоқдан озодсан.

— Агар мен мана шу қатл этиладиган жойдан соғ-саломат кетсам, бу ерга ҳеч қачон шу алфозда келмайман.

— Овмин. Сиртмоқдан озод бўлдинг.

Шундай қилиб, ҳозиржавоб қароқчи учта рост гапи билан ўз ҳаётини сақлаб қолган экан.

Немисчадан
Бойхўроз МАМАТҚУЛОВ
таржимаси.

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг

Дилобарнинг «магнит» қўллари

— Ойижон, буни қаранг.

Ташқарида уй юмушлари билан куймаланиб юрган Дилбар опа ёнига ўгирилиб ҳангу манг бўлиб қолди. Кенжа қизи Дилобарнинг қўлидаги пластмасса ликобча кафтига худди михланиб қолгандек ёпишиб турарди.

— Қошиқни ҳам шундай ушлаб кўрсатайми, ойи, — деди Дилобар кўзлари чақнаб.

Она ўзини қўлга олди. Худди биров чимчиб олгандек сесканиб кетди. Кўзларига ишонмай қизининг ҳаракатини кузатди. Дилобар қошиқни кафтига қўйиб юқорига кўтарди. Темир жисм ҳам унинг нозик кафтига ёпишиб қолди.

Бу мўъжиза «Ёш ленинчи» газетасининг 19 декабрь сонида босилган «Кларанинг оҳанрабо қўллари» мақоласидан кейин рўй берди.

— Мақолани ўқиб ниҳоятда таъсирландик, — дейди Дилобарнинг ота-оналари. — Эртаси куни фарзандларимиз ҳам ундан воқиф бўлишди. Оилавий дастурхон атрофида кейинги пайтда рўй бераётган кўз кўриб, қулоқ эшитмаган воқеалар хусусида гап борарди. Шунда кенжа қизимиз бизни берилиб эшитди. Газетадаги «оҳанрабо» қўл эгасининг суратига қайта-қайта ҳайрат билан тикилди. Эртаси куни эса унинг ҳам жажжи қўлларида мўъжиза рўй берди.

Ҳа, жадаллаштириш асримизнинг янги-янги воқеалари кейинги вақтда кўпчиликни ҳаяжонга солмоқда. Осмондан тушаётган номаълум одамлар, учар ликопчалар тўғрисида кўплаб шов-шувлар бўлмоқда. Кашпировскийнинг телеэкран орқали ўтказган саломатлик сеанслари мажруҳ одамларни оёққа турғазаяпти. Бу ҳам, албатта атом асримизнинг кутилмаган мўъжизалари. Инсондаги мислсиз, тенгсиз куч-қудрат ана шу тарзда намоён бўляпти. Дилобарнинг оҳанрабо қўлларида рўй берган мўъжиза ҳам ҳаётимизда камдан-кам учрайдиган ҳодисаларнинг биридир.

Дилобар Мусаева Киров районининг Янгиариқ маҳалласида яшайди. Унинг отаси Тўрабой ака Мусаев шаҳримиздаги етакчи саноат корхоналарининг бири — «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида слесарь-созловчи. Онаси Дилбар Мусаева эса уй бекаси. Дилобар энди олти ёшга тўлди. У оилада тўртинчи фарзанд.

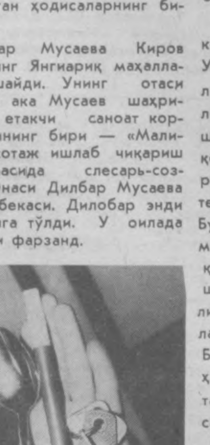

—Кенжамиз жуда бошқача, — дейди Дилбар опа. — Характери жиҳатидан тўнғич ўғлимизга ўхшаб кетади. Аммо ундаги ҳаракатчанлик, зукколик ҳаммамизни ҳайратга солади. Ёш бўлса ҳам жуда зеҳнли. Ёдимда бор, Дилобарнинг чақалоқлигида бешикка беламоқчи бўлдик. Аммо оёғини сира боғлатмади. Шу пайтгача болалар боғчасига қатнагани йўқ. Уйда ўзим қараб катта қилдим. Ҳали мактабга боришига яна бир йил бор. Аммо акалари ёрдамида алифбони ўрганиб олган. Ҳарфларни бир-бирига уриштириб, бемалол ўқий олади.

Дилобарнинг отаси у ҳақида яна бир муҳим гапни айтиб берди.

— Қизимизнинг хотираси анча кучли, — дейди Тўрабой ака. — Бир куни бехосдан ручка керак бўлиб қолди. Ёнимга қарасам йўқ. Қаерга қўйганимни эслай олмадим. Хунобим ошиб турган эди бирдан Дилобар келиб қолди. Қўлида менинг ручкам. Ўн кун олдин унга берганимни унутган эканман. Қўйган жойидан топиб, олиб келиб берди.

Баъзан машинада узоқ-яқиндаги қариндош-уруғларимизникига, таниш-билишларимизникига бориб қоламиз. Шундай пайтларда Дилобар олдинлари ҳам бу ерда бўлганлигимизни айтади. Танишларимиз ҳам бундан ҳайратга тушишади. Негаки, у бир кўрган одамини қаттиқ эслаб қолади.

Дилобарга бизга мўъжиза кўрсатишни таклиф қилдик. У тортинибгина чизғични қўлига олди. Зум ўтмай қизалоқнинг кафтидаги чизғич тушиб кетмай, маҳкам ўрнашиб қолди. Ёнимиздаги шерикларимизнинг бири ёнидан узун темир калит чиқариб берди. Бу буюм ҳам унинг кафтига маҳкам жипслашиб қолди, қўлини кўтаргани билан тушиб кетмади. Кейин темирли, қоғозли, пластмасса буюмларни бизга намойиш этди. Бу жисмларнинг бирортаси ҳам қизалоқнинг кафтини тарк этмади. Ундаги бу хусусият белида ҳам бор.

Ёш қизалоқдаги мўъжиза камдан-кам одамлардагина рўй берадиган ноёб ҳодисадир. Дилобардаги ўзгаришлар хусусида эҳтимол яна бошқа бир янги гаплар бўлар. Чунки қизалоқ мўъжизани қандай кечаётганлигини, бунга ҳали қандай эришаётганлигини айтиб беролмайди. Бунга у тайёр эмас. Аммо бир нарса аён. Янгилик қизнинг организмида темир моддаси нормадагидан юқори эканлигини кўрсатиб турибди. Масаланинг бу томони билан мутахассисларимизнинг ўзлари шуғулланганликлари маъқул. Буни Дилобарнинг ота-оналари жуда истайди.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

СУРАТЛАРДА: қизалоқ ота-онаси билан; Дилобарнинг мўъжизаси.

Ҳ. Мирзакаримов суратлари.

Болалар боғи

ДАНГАСА

Дангаса қорни қопдек,
Ўзи юмалоқ копток.
Иш деса қочар нари,
Ишга бормас қўллари
Овқатнинг ўзи келса,
Папканинг ўзи юрса,
Эҳ, дангаса бемаъни,
Умрингда борми маъно!

ҚЎЗИЧОҚ

Қўзичоқ, қўзичоқ,
Пешонаси жиндек оқ.
Дикир-дикир ўйнайди,
«Ме», «ме», дея куйлайди.

КАПАЛАК

Капалакжон, капалак
Қанотларинг ҳилпирак.
Қанот ёзиб учасан,
Гулдан-гулга қўнасан.

БУЗОҚЧАМ

— Бузоқчам, бузоқчам,
Дам оласан жуда кам.
Шошасан югуришга,
— Вақтим йўқ тинч туришга.

Умиджон МУҲАМЕДОВ,
ўқувчи.

Аския

Хушчақчақ айтишув

Улуғ рус ёзувчиси А. П. Чехов: «Инсонда ҳамма нарса гўзал бўлмоғи лозим: юзи ҳам, кийими ҳам, қалби ҳам, фикри ҳам», деган эди. Шу жумладан, унинг кулгиси ҳам гўзал бўлиши керак. Ўзбек халқи қадимдан қачон, қаерда ва кимлар билан кулишни, хушчақчақлик қилишни, дилкашлашишни яхши билган, буни жуда ўрнига қўйган. Халқ оғзаки ижоди ва маданий-оқартув ишлари бўйича республика илмий методик марказининг бўлим бошлиғи, тарих фанлари номзоди Билол Аминов ташаббуси билан «Оталар чойхонаси — кулги кошонаси» рубрикаси остида оммавий йиғинлар ташкил этилди. Бу йиғинлар Тошкентнинг Собир Раҳимов район чойхонасида, Қўқон шаҳрида ва қатор маҳаллаларда ўтказилди, уларнинг айримлари «Зангори экран» орқали халқимизга намойиш этилди. Бу йиғинларнинг кўпчиликка манзур бўлишида шу марказ ҳузурида ташкил этилган «Хушнуд» аскиячилар клубининг ҳам ҳиссаси катта. Клуб раиси, СССР Журналистлар уюшмасининг аъзоси Айниддин Зайниддинов. Қуйида шу йиғинлардан бирида тошкентлик аскиячилар томонидан айтилган аския пайровларидан бирини оқшомхонлар эътиборига ҳавола этамиз.

Абулқосим ака. Тўхта, тўхта, ҳей бола, ашулани қойил қилган бу ёқда қолиб, чойни кимга олиб бораяпсан?

Обиджон. Сизга ёрдам бераяпман, Абулқосим ака, **«ҳа» деган туяга мадор.**

Абулқосим ака. Э, болакай, менинг лақабимга тил теккизиб қўйдинг-ку. Сендан хафаман, Обиджон. Ўзинг халқ ичида Мирзанинг **нонини туя қилиб** юрибсан.

Жамолиддин ака. Абулқосим ака, сиз ёнимда бўлсангиз хурсанд бўламан, **қаторда норим бўлса, юким ерда қолмайди.**

Убайдулла. Маҳсум ака, Абулқосим акам бир юз йигирма килограмм келадилар-а. Вақтнинг ўтишини қаранг, яқинда Мулла Тўйчи ака тиззаларида эркалар эдилар, **«бўтам-бўтам»** деб.

Орифхон ака. Мулла Убайдулла, Абулқосим кўпчилик ичида сиздан уялиб турибди, ташқарига чиқсангиз **бошингизга туяди.**

Айниддин ака. Абулқосим ака, туяликни бўйнингизга олдингиз, энди катта бўлганда уялапсизми, бўйнингиздаги жаранглайдиган **қўнғироқ** қани?

Жамолиддин ака. Абулқосим ака бўйнидаги қўнғироқни уйидаги **бўталоққа** берган.

Убайдулла. Айниддин ака, сиздан бир илтимос, ҳар қандай қаттиқ гапни Абулқосим акага айтманг, бу йилдан бошлаб улар ҳам **«Қизил китоб»**га киритилган.

Фозил ака. Абулқосим ака, кўпчиликни бошлаб юрсангиз ҳаммамиз хурсандмиз, аввал **хуржун** билан юрар эдингиз.

Абулқосим ака. Фозилжон, ҳар хил гапларни гапираяпсиз, эсингиз кирарли-чиқарли бўлиб қолганми? Эски урф-одатни қилмаслик бўлмайди, Эркинтой, унга мени **жунимдан** тумор қилиб бергин.

Жамолиддин ака. Абулқосим ака, ғафлатда юрманг, Турсунбойнинг биттаси сиздақаларнинг **ўнтасини етаклайди.**

Турсунбой. Маҳсум ака, Абулқосим акага ўхшаганлардан ўнтасини етакласам сизга нима фарқи бор, **туя миниб олисни кўзлаяпман.**

Жамолиддин. Абулқосим ака, халқимизнинг нақлларидан айланай, мабодо, **сизни шамол учирса, Турсунбойни осмонда кўрамиз.**

Эркин ака. Турсунбой ака, сиз ҳам магазиндаги ноёб молларни йўқ қиляпсиз-а, **«туя кўрдингми — йўқ» деб.**

Убайдулла. Эркин ака, яқинда Қўқондаги кулги кечасига бориб, ўн бир ой йўқ бўлиб кетдингиз, нима бало кетишда **Абулқосим аканинг гўштини еб кетганмидингиз?**

Жалолиддин. Эркин ака, сиз хурсанд бўлинг, акангизни **Ўзбекистонда туя-туя деймиз, Россия томонларда верблюд дейишади.**

Фозил ака. Жалолиддин, Африка томонларда бу кишининг **номи туя қуши.**

Жамолиддин ака. Фозилжон, молларга ем-хашак, озуқа жамғарасиз. Абулқосим аканинг ташвиши кам, қирга қўйиб юборсангиз **ўзи истаган чўпни топиб ейди.**

Айниддин ака. Маза-маза Абулқосим акага-да, ҳамма оёқ кийим олса, бу киши **пайпоқда** юради.

Жалолиддин. Пайпоқда юриб ҳазиллашмай кетсин, **бунинг ҳазили бир тахта ғўзани еди.**

Турсунбой. Қўйдан қўзи, сигирдан бузоқ, отдан тойча туғилса, туёқ кўпаяди. Абулқосим ака уйларида фарзанд туғилса **пайпоқ кўпаядими?**

Убайдулла. Айниддин ака, Абулқосим акани асраб-авайланг, чунки, уларнинг **бир ўркачлиси чўлда, икки ўркачлиси** қўриқхонада ҳам топилмаяпти.

Турсунбой. Эркин ака, Абулқосим акага иккита гап қилсангиз ётиб олади, **туяга злак оғирлик қилаяптими?**

Фозил ака. Илгари Қорақум, Қизилқум саҳроларида қирқ туядан иборат карвон юкларни бир жойдан иккинчи жойга ташир эди. Абулқосим ака, **қариндошлар** омонми?

Жалолиддин. Омон, омон. Абулқосим ака, Тўлқин ака, Эркин ака кўчада бошлашиб юришса, одамлар, ана, **карвон келаяпти,** дейишади.

Жамолиддин ака. Абулқосим ака, **нега бўйнингиз қийшиқ?**

Абулқосим ака. Эй, биродар, **ўзи қаерим тўғри?**

Оққа кўчирувчи Акмал Икромов район, Ойдин Собирова номли 106-ўрта мактаб ўқитувчиси:

Убайдулла АБДУЛЛАЕВ.

Дам олиш соатида

«Янги йил» бошқотирмаси

Азиз оқшомхон! Жавоблар шаклида белгиланган хонадан соат мили йўналишида рақам атрофига ёзилади.

1. Йил ойларидан бири. 2. Занг урадиган минора соат. 3. Заргарлик буюми, тақинчоқ. 4. Ерга энг яқин сайёра. 5. Янги йил рамзи бўлган дарахт. 6. Йилнинг энг совуқ даври. 7. Ҳамза номидаги жумҳуриятимиз Давлат мукофотига сазовор бўлган замонавий мусиқа ансамбли. 8. Дунё вақти деб қабул қилинган Гринвич меридиани жойлашган мамлакат 9. Адолат юзасидан холисона иш тутиш маъносини англатувчи сўз. 10. Ватанимизнинг Европа қисми шимолидаги кўл. 11. Ойни ўрганиш мақсадида учирилган сайёралараро автоматик қурилмалардан бири. 12. Дунё томони. 13. Ҳафта куни. 14. Ўн икки жонивор номи билан айтиладиган қадимий, даврий йил ҳисоби. 15. Лавозим, ҳунар сўзларининг маънодоши. 16. Катта мис баркаш шаклидаги уриб чалинадиган миллий мусиқа асбоби.

Тузувчи: Фозилжон ОРИПОВ.

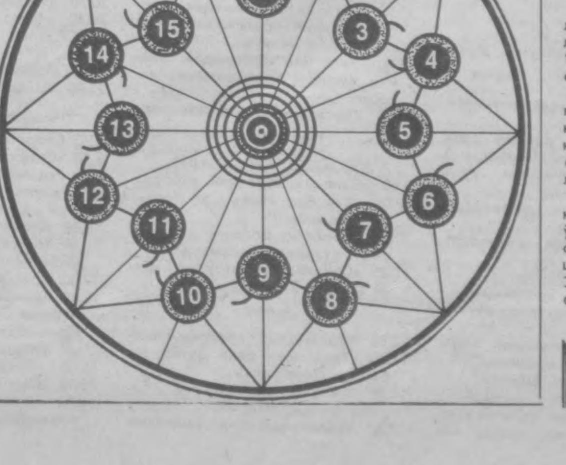

Биласизми?

● Одам одатда қўлида қалам билан ҳисоблаб, миясида минутига 5—10 та ҳисобни амалга ошира олади.

● Арифмометр ёрдамида ҳар қандай катта рақамли 10—30 та ҳисобни бир минутда бажариш мумкин.

● 50-йилларнинг ўрталаридаги электрон ҳисоблаш машиналарида секундига 10 минг операция ишлаб чиқилган.

● Секундига 1000000 операция — 60-йиллар ўрталаридаги ЭҲМларнинг тезкорлиги шундай эди.

● 70-йиллар ўрталарига келиб эса ЭҲМларнинг ҳисоблаш тезкорлиги секундига 10—15 миллион операцияга етди.

● Ҳозирда «Эльбурс» супер электрон машинаси секундига 125.000000 операцияни бажармоқда. Қатор махсус операцияларни ҳисоблаш тезлиги эса ўн баробар ортиқ.

● Сўнгги 30 йил ичида тезкор машиналар шу йўсинда ўсиб борди. Ҳозирда қуввати секундига 1 миллиард операцияни ишлаб чиқа оладиган ЭҲМнинг бунёд бўлиши арафасида турилибди.

Ф. ОРИПОВ.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Телепрограммалар

8 январдан—14 январгача

Душанба, 8

● ЎзТВ I

11.30 «Келди, кўрди... ва харид қилди». Телефильм.
12.00 «Танишинг: «Чаман». В. И. Ленин номли жумҳурият Пионерлар саройи фольклор-этнографик ансамблининг чиқиши.
12.30 «Қизча, кинода ўйнашни хоҳлайсанми?» Бадиий фильм («Ленфильм»).

* * *

17.30 «Фильм билан хайрлаша туриб». Телефильм.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Бола, тулпор ва Гўрўғли». Мультфильм.
18.15 «Қорбобонинг сири». Жумҳурият қўғирчоқ театрида арча байрами.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Тилга эътибор».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Халқ ижодиёти фестивали». В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган.
21.30 Москва. «Время».
22.00 Экранда — кинокомедия. «Имконият» («Мосфильм»).
23.25 Янгиликлар.
23.30 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

19.00 «Илҳом-89». Ёшлар экспериментал театри коллективи билан учрашув (рус тилида).
20.15 «Олтин соат». Бадиий фильм (Одесса киностудияси).

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.00 «Парасат» айбдорми?» Қозоғистон телевидениесининг кўрсатуви.
22.35 «Шерине».
23.35 «Ёлғиз ёнғоқ дарахти». Бадиий фильм. 1-серия (рус тилида).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм. 1 ва 2-сериялар.
11.30 В. Маштаков раҳбарлигидаги лўлилар ансамбли иштирокида концерт.
12.00 «Стоп-кадр». Илмий-оммабоп киношарҳ.
13.00 «Тулпор—менинг дўстим». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм (Франция). 9-серия — «Отлар ва каскадёрлар», 10-серия — «Пуштдаги байрам».

* * *

16.00 «Капитан Грантни излаб». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия — «Бен Жойс» (СССР—БХР).
17.05 «Россияна» триоси чалади.
17.20 «Ҳар кимнинг ўзига ҳавола». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран»).
17.50 Болалар соати (француз тили дарси билан).
18.50 «Коллаж» (реклама, эълонлар, ахборот).
18.55 «Карахтлик». «Босқичлар» программасига илова.
20.10 «Шеърият лаҳзалари».
20.15 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм. 2-серия. Премьера.
21.30 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
22.00 «Улановананинг олами». Телевизион ҳужжатли фильм. 1 ва 2-сериялар.

● МТ II

9.00 В. И. Ленин номли Совет болалар жамғармасининг телемарафони (давоми).
23.00 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Чикаго блэк хоукс» (АҚШ) — МАСК. АҚШдан кўрсатилади.

Сешанба, 9

● ЎзТВ I

17.30 «Математика оламига саёҳат». Илмий-оммабоп программа.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Синюшканинг қудуғи». Мультфильм.
18.20 «Севимли саройимиз». Островский номли Пионер ва ўқувчилар саройи бадиий ҳаваскорларининг чиқиши.
19.00 «Чорвадор» программаси. «Қишлов — синов».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 «Инсон ва қонун».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбек куйларидан концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.00 Абдулла Қаҳҳор. «Тобутдан товуш». Ўзбек Давлат Ҳажв театрининг спектакли.
00.25 Янгиликлар.
00.30 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

19.00 «Кичкина сержант». Бадиий фильм (СССР — Чехословакия).
20.30 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шифокорлар жавоб беради».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.00 «Ёлғиз ёнғоқ дарахти». Бадиий фильм. 2-серия (рус тилида).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм. 3-серия. Премьера.
10.15 Мультфильмлар: «Ҳайвонот боғи тузатилмоқда», «Йил фасллари».
10.35 Болалар соати (француз тили дарси билан).
11.35 «Бу бўлган... бўлганди...».
11.55 Киноафиша.
12.55 «Коллаж» (реклама, эълонлар, ахборот).
13.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
13.30 «Тулпор — менинг дўстим». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 11-серия — «Фантазия», 12-серия — «Фриз, қайдан келиб қолдинг», 13-серия — «Сен циркда ўйнайдиган от бўласан».

* * *

16.00 «Капитан Грантни излаб». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия — «Каннибаллар асирлигида».
17.05 Ҳужжатли фильмлар: «Жар ёқасида» (Тошкент), «Ярангам қанотлари остида».
17.45 «Бор бўл, мусиқа!». «Хор ва биз». Болалар хорлари Бутуниттифоқ телевизион конкурси.
18.30 «Объектив». Кекса кинооператор Я. М. Толчан билан учрашув.
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
19.30 «Тушимга уй кирибди». Хабаровск вилоятидаги махсус мактаблар ҳақида телеочерк.
20.05 Халқ куйлари.
20.20 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм — 3-серия. Премьера.
21.30 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
22.00 «Долзарб интервью».
22.10 «Ромео ва Жульетта». Фильм-балет («Мосфильм»).
23.40 «Фестиваллар, конкурслар, концертлар».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». ГДРдан кўрсатилади.
10.20 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.50 «Дуровлар сулоласи». Телевизион ҳужжатли фильм.
11.20 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.50 Болалар учун фильм. «Боликнинг сўнгги ёзи». Уч серияли телевизион бадиий фильм («Беларусьфильм»). 1-серия.
12.55 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Чикаго блэк хоукс» (АҚШ) — МАСК. АҚШдан кўрсатилади.
14.55 Такрорий телефильмлар сеанси. «Сен ҳақингда» («Экран»).

* * *

17.30 Мультфильмлар: «Қурт-қумурсқа ҳақида кичик эртак», «Дангасалар қўйлаги», «Кўршапалаклар ҳақида қўшиқ».
18.00 Ҳужжатли фильмлар.
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати (сурдо таржимаси билан).
19.30 «Байрамларнинг оҳанги». Ўзбекистон ССР «Шалола» халқ ансамблининг чиқиши.
19.45 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Ўн учинчи раис». «Россия» колхозининг раиси В. И. Квашин ҳақида (Пятигорск).
20.15 «Ясик, Алёна ва бошқалар». Минскдан кўрсатилади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Мушуклар цирки».
20.45 Ритмик гимнастика.
21.15 «Ҳаракат хавфсизлиги учун».
21.20 РСФСР ҳаваскорлик духовой оркестрлари конкурси лауреатларининг концерти.
22.00 МТ хазинасидан. «Яшил соябонли арава». Телевизион бадиий фильм (Одесса киностудияси). 1 ва 2-сериялар.
00.15 «Шоир, денгиз ва илҳом». Фильм-концерт премьераси (Кишинев).

Чоршанба, 10

● ЎзТВ I

11.30 География. Антарктида.
12.00 «Кўра учиб қолмаслиги учун». Телефильм.
12.30 Физика. Оптик асбоблар.
13.00 «Тутқич бермас қасоскорлар». Бадиий фильм («Мосфильм»).

* * *

17.30 Ўқитувчи экрани.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Байрамимиз кўркисан, салом арчажон!» Болалар учун адабий-мусиқий композиция.
18.50 Тўхтасин Жалилов номли халқ чолғу оркестри чалади.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Мушоира». Адабий кўрсатув.
20.20 «Ижтимоий масала — диққат марказида».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Камолот сари». ҚҚАССР Ленин комсомоли мукофоти лауреати Замира Хўжаназарова ва Қодир Жўрақулов.
21.30 Москва. «Время».
22.00 Хайриддин Султонов. «Чангак». Видеофильм.
23.05 Янгиликлар.
23.10 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тошкент. Дзержинский майдони...» (рус тилида).
19.45 «Рюбецал томон йўл». Бадиий фильм («Ленфильм»).
21.15 «Ақиқлар ҳақида ҳикоя». Телефильм.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.00 «Қиз кузатиб борганда». Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.00 «Бор бўл, мусиқа!». «Хор ва биз». Болалар хорлари Бутуниттифоқ телевизион конкурси.
9.45 «Дунё бўйлаб». Альманах.
10.45 «Камалак». Халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII Халқаро фестивали. «Кхмерларнинг мусиқий фольклори» (Камбоджа).
11.00 «Ромео ва Жульетта». Фильм-балет.
12.30 «Городецк усталари». Телевизион ҳужжатли фильм.
13.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
13.30 «Тулпор—менинг дўстим». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 14-серия — «Камарг оқшомлари», 15-серия — «Палио Сиенда».

* * *

16.00 «Капитан Грантни излаб». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия — «Океания Робинзони».
17.15 «Ҳеч кимнинг кетгиси йўқ эди». Совет немисларининг мамлакатдан жўнаб кетиши билан боғлиқ бўлган муаммолар ҳақида (Қозоғистон ССРнинг Толдиқўрғон вилояти).
17.55 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
18.55 «Коллаж» (реклама, эълонлар, ахборот).
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
19.30 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Филадельфия флаиерз» (АҚШ) — МАСК. АҚШдан кўрсатилади.
21.30 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
22.00 «Қайта қуриш: муаммолар ва ечимлар». Мулк тўғрисида ҳамда Ердан фойдаланиш тўғрисидаги СССР Қонунларининг лойиҳасини муҳокама қиламиз.
23.15 «Сизга қўшиқ куйлаб бераман». В. Матвеева қўшиқларини Г. Хомчик ижро этади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 Рассом П. Кориннинг уй-музейи.
10.00 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.30 Талабларингизга биноан такрорланади. Останкино концерт студиясида РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. С. Пономарев билан учрашув.
12.15 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
12.45 Болалар учун фильм. «Боликнинг сўнгги ёзи». 2 ва 3-сериялар.
14.55 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан кўрсатилади.
15.25 Такрорий телефильмлар сеанси. «Ўтган йилги кадриль» («Беларусфильм»).

* * *

17.30 «Гитарали портрет». Халқаро конкурс дипломанти Г. Вершиниранинг чиқиши (Харьков).
17.55 «Ҳаракат хавфсизлиги учун».
18.00 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Келинг ҳаммамиз бирглашиб». Яҳудийлар автоном вилоятида миллий маданиятни ривожлантириш ҳақида (Хабаровск).
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати (сурда таржимаси билан).
19.30 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Нарим ўлкаси: кишилар ва тақдирлар». «Чажемтовский» совхози ва замонавий қишлоқ муаммолари ҳақида (Томск).
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Туш ҳақида эртак».
20.45 «Эркин мавзуни танлайман...». 25-мактабнинг юқори синфларида тарбия ва фанларни ўқитишнинг янги шакллари ҳақида (Симферополь).
21.30 «Унутилмас мусиқий учрашувлар». Ф. Лист номли камер оркестрининг концерти.
22.00 Тарихий фильм. «Иван Грозний». 1-серия (Олмаота студияси, 1944 й.).
23.45 «Кабиса йилига саёҳат». Уфадан мусиқий кўрсатув.

Пайшанба, 11

● ЎзТВ I

11.30 Жамиятшунослик. Совет турмуш тарзи.
12.00 «Бозор, хусусий мулк эгаси ва кооперация». Телефильм.
12.30 Ўзбек тили. Феъл.
13.00 «Тутқич бермас қасоскорларнинг янги саргузаштлари». Бадиий фильм («Мосфильм»).

* * *

17.30 Рус мактабларида ўзбек тилини ўрганиш.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Деярли ўйлаб топилмаган воқеа», «Сингилгинам». Мультфильмлар.
18.25 «Демократия йўлидан». ЎзССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлари депутатлигига сайловлар ҳақида.
19.00 «Ишнинг кўзини билиб». Қашқадарё вилояти Қамаши район паррандачилик фабрикасининг иш тажрибасидан.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Амалий давра суҳбати».
20.20 Манзарали фильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон Давлат телерадиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.00 Ўзбекистон халқ артисти Ғани Аъзамов таваллудининг 80 йиллигига бағишланган юбилей кечаси.
23.40 Янгиликлар.
23.45 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

19.00 «Объективда — қайта қуриш». «Средазкабель» бирлашмасининг ижара пудрати шароитларидаги иш тажрибаси ҳақида (рус тилида).
19.30 Реклама.
19.40 «Техника ижодиёти мактаби» (рус тилида).
20.20 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал.
20.40 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Манфаатларимизга мос». «Тинчлик» маҳалласи аҳолисининг Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси вакиллари билан учрашуви.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.00 Чет эл фильмлари экрани. «Характеристика». Бадиий фильм (Болгария, рус тилида).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм. 4-серия. Премьера.
10.10 «Простоквашинода қиш». Мультфильм.
10.25 «Ер юзида севги мавжуд экан...». Я. Евдокимов иштирокида фильм-концерт (Минск).
10.55 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
11.55 «Барон Фаль-Фейн. Рус монологлари». Телефильм.
12.55 «Коллаж» (реклама, эълонлар, ахборот).
13.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
13.30 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Филадельфия флайерз» (АҚШ) — МАСК. АҚШдан кўрсатилади.
15.30 «Магия» билан учрашув». «МЭЛЗ» ишлаб чиқариш бирлашмаси Маданият саройининг замонавий пластика ансамбли ҳақида телевизион очерк.
16.00 И. Брамс. 1-соната. Ю. Башмет ва М. Мунтян ижро этадилар.
16.25 Ҳужжатли фильмлар.
17.05 Мусиқий хазиналар. С. Рахманинов романсларини Л. Казарновская ижро этади.
18.00 «Жамиятни инсонпарварлаштириш ва виждон эркинлиги». «Коммунист» журнали редакциясида давра суҳбати.
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
19.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.15 «Бир бор экан, бир йўқ экан, бир кучукча бўлган экан». Мультфильм.
20.25 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм. 4-серия. Премьера.
21.30 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
22.00 «Долзарб интервью».
22.10 «Мамлакатга назар ташлаб». Давлат муаммоларини ҳал этишда шахснинг роли ҳақида.
23.10 ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрида итальян музикаси кечаси.
24.00 Катталар учун мультфильмлар: «Ковбойлар», «Эҳтиёткор эчкилар».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси

9.15 «XXI асрда овқатланиш жадвалига доир». Илмий-оммабоп фильм.
9.35, 10.35 Табиатшунослик. 4-синф. Яшил патруль.
10.05 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.

*

11.35, 12.35 Физика. 8-синф. Учқун нега йўқолди?
12.35 «Сиз яратган боғ».

*

13.05 Тарихий фильм. «Иван Грозний». 1-серия.
14.50 Ритмик гимнастика.
15.20 Такрорий телефильмлар сеанси. «Марк Твен қарши...» («Молдова-филм»).

* * *

17.30 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Олтин Колима». Магаданнинг дастлабки қурувчилари — Сталин лагерларининг маҳбуслари ҳақида (Магадан).
18.10 Ритмик гимнастика.
18.40 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Бор эканда, йўқ экан...» (Свердловск).
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати (сурдо таржимаси билан).
19.30 Халқаро кураш фестивали. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг кичик спорт майдонидан кўрсатилади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Биздачи...»
20.45 «Денгиз йўли». Поляк денгиз лигасининг иши ва ёшларни денгизчилар руҳида тарбиялаш муаммолари ҳақида.
21.20 Концерт.
22.00 Тарихий фильм. «Иван Грозний». 2-серия.
23.25 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Л. Рюмина куйлайди.

Жума, 12

● ЎзТВ I

17.30 Телефильм.
17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 «Типратикан, кучукча ва Нико исмли бола». Мультфильм.
18.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сайловлар олдидан».
18.40 «Комсомол прожектори».
19.00 «Деҳқон юмушлари».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Социалистик қонунчилик ва демократия».
20.20 «Шеърият дафтаридан». Садриддин Саидов.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Янги йил оқшомида». Янги йил мусиқий программаси.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Янги йил оқшомида». Янги йил мусиқий программаси (давоми).
24.00 Янгиликлар.
00.05 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

Тижорат видеоканали

19.05 «Флюра». Чўққини забт этиш бўйича бир неча бор СССР чемпиони Ф. Жирнова ҳақида телеочерк (рус тилида).
19.30 «Киев ҳақида табассум билан». Ҳужжатли фильм.
20.00 «Аҳволлар қандай, чемпион?» (рус тилида).
20.30 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Айни ҳаракат пайти». Вилоят сайлов комиссиясининг иши ҳақида.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.00 Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм. 5-серия. Премьера.
10.15 «16 ёшгача ва ундан катталар».
11.00 «Мамлакатга назар ташлаб». Давлат муаммоларини ҳал этишда шахснинг роли ҳақида.
12.00 «Фестиваллар, конкурслар, концертлар».
13.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.

* * *

16.00 «Шоҳсупали пейзаж». Ҳужжатли фильм премьераси (Свердловск киностудияси).
16.25 «Ретро». Кекса ёшдагилар учун кўрсатув.
17.25 «Чайковский ҳақида мулоҳазалар». Ўсмирлар учун кўрсатув.
18.55 «Коллаж» (реклама, эълонлар, ахборот).
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
19.30 «Ҳокимият — Советларга!» Ашхобод — Москва — Минск телекўприги. РСФСР, Туркманистон ва Белоруссия регионларида сайлов ва сайловолди кампаниясининг аҳволи ҳақида.
20.20 «Дон Кихот ва Санчонинг тирикчилиги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. Иккинчи фильм. 5-серия. Премьера.
21.30 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
22.00 «Бир ихтиро тақдири». Телеочерк.
22.15 «Бу бўлган, бўлганди...»
22.30 Ёшлар программаси.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси

9.15 «Кўзгу ортида». Илмий-оммабоп фильм.
9.35, 10.35 Табиатшунослик. 2-синф. Қишловчи қушлар.
9.55, 10.55 «Ҳамма нарсани билишни истайман!» Киножурнал.
10.05 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.35, 12.35 География. 6-синф. Сувлар, қуруқликлар.
12.05 «Уй академияси».

*

13.05 Тарихий фильм. «Иван Грозний». 2-серия.
14.25 Усть-Илимск шаҳри Маданият ва техника саройи «Сибирь» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
14.55 Такрорий телефильмлар сеанси. «Мовий шер» («Арманфильм»).

* * *

17.30 Мультфильмлар: «Лайлак», «Бувимнинг сабоғи», «Арчагул асали».
18.00 Қозоғистон ССР Давлат телерадиоси. «Интилганга толе ёр». Чорвачиликда ижара пудрати ҳақида (Олмаота).
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати (сурдо таржимаси билан).
19.30 Рус халқ қўшиқларини В. Ефимов куйлайди.
19.45 Украина ССР Давлат телерадиоси. «Оқшом олдидан». Оила муаммолари ҳақида (Киев).
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Мушук Леопольднинг телевизори».
20.45 «Спорт ҳамма учун».
21.00 МТ хазинасидан. В. Спиваков, В. Третьяков ижросида скрипка куйларидан концерт.
22.00 «Эски Янги йил». Телевизион бадиий фильм («Мосфильм»). 1 ва 2-сериялар.

Шанба, 13

● ЎзТВ I

9.00 «Ассалому алайкум». Мусиқий ахборот.

*

10.00 «Ҳужжатли экран».
11.00 Ёш спортчи мактаби: 1. Кураш. 2. «Шоҳруҳ» клуби.
12.00 Экранда — кинокомедия. «Имконият».
13.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
14.15 «Ишчи касби — фахрли касб». Қувасой шаҳар 14-ўрта ҳунар-техника билим юрти ҳақида ҳикоя.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Чумчуқча». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
18.55 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 М. Зошченко. «Қилмиш — қидирмиш». Ҳажвий новелла.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Янги йил оқшомида». Янги йил мусиқий программаси.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Янги йил оқшомида». Янги йил мусиқий программаси (давоми).
24.00 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 «Савту калом». Камол Хужандий шеърлари асосида адабий-мусиқий кўрсатув.
9.55 Кинопрограмма.
10.55 «Қайноқ қалб тароналари». Фильм-концерт.
11.45 «Сентябрдаги отпуск». Бадиий фильм. 1-серия.

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 «Мутлақо сир эмас». Октябрятлар учун программа.
18.40 «Мустақил бўлиш даври». Ҳужжатли телефильм премьераси («Тожиктелефильм»).
19.00 «Новости».
19.20 Концерт.
20.00 «Ахбор».
20.20 «Йилқичи қўшиғи». Кинолавҳа.
20.30 «Тақдир». Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. Аҳмедова.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Гаҳвора». Фольклор-этнографик театр.
23.00 «Сентябрдаги отпуск». Бадиий фильм. 1-серия.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.00 «Уй академияси».
9.30 «Ўхшаш одатлар». Мультфильм премьераси.
9.40 Халқ чолғулари садолари.
10.10 «Инсон институти».
11.10 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув.
11.40 «Ҳайвонот оламида».
12.40 Ғалабанинг 45 йиллигига. «Қолган бутун умр мобайнида». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм (Ленинград телевидение студияси). 1 ва 2-сериялар.
15.00 «Набираларим учун цирк». Бадиий фильм монография премьераси. СССР халқ артисти Ю. В. Никулиннинг ижод йўли ҳақида («Экран»).
16.10 «Спектр». Халқаро программа.
16.40 Леонид Биковнинг фильмлари ва роллари. «Йўлбарсларни ўргатувчи». Бадиий фильм («Ленфильм»).
18.30 «Халқаро панорама».
19.15 Анимацион фильмлар I Бутуниттифоқ фестивалининг фильмлари. «Крок»: «Қандай қилса одам бўлади» (Свердловск киностудияси), «Отахон Карло театри» («Таллиннфильм»).
19.45 «Камалак». Халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII халқаро фестивали. «Оркестр садолари остида» (Швейцария).
20.15 Кинопанорама. 1-қисм.
21.30 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
22.00 Кинопанорама. 2-қисм.
23.15 «Янги йил детективи». Телевизион балет-ҳазил премьераси.
23.40 «А» мусиқий программаси.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.50 «Кичик ороллардаги саргузаштлар». Бадиий фильм, субтитр билан («Туркманфильм»).
10.00 «Икки эртак». Мультфильм.
10.15 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Сен учун очиқ эшик» (Рига киностудияси). 1 ва 2-сериялар.
12.30 Ҳужжатли фильмлар экрани. «Прелюдия». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Ростовдаги мусиқа мактаби болалар камер хори ҳақида (Ростов-Дон).
13.00 «Рассом М. Нестеров кўргазмасида».
13.45 УССР мусиқий фольклорининг концерти.
14.15 Иттифоқдош республикалар кинопублицистикаси. «Мисдан ҳам арзон». Жезқазған кончиларининг муаммолари ҳақида телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
14.35 Концерт.
15.00 Эфирда — Совет Россияси» видеоканали.
17.30 «Министрнинг театр дебюти». Омск академик драма театрида ПХРлик режиссёр, ПХР маданият министри И. Цивиньская саҳналаштирган «Тартюф» спектаклининг премьераси ҳақида.
18.30 Рус тили.
19.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати (сурдо таржимаси билан).
19.30 «Педагогика ҳамма учун».
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Шамол ҳақида эртак».
20.45 Шеърият лаҳзалари.
20.55 Телевизион мусиқий абонемент. «Тарих афсонага ўхшайди». 2-кўрсатув — «Сарой созандалари».
22.00 «Биз яшаётган дунё». Режиссёр В. Виноградов фильмлари: «Ажойиб лаҳзалар ҳамон ёдимда» («Лентелефильм»).
23.00 Бадиий фильмлар: «Вена тезюрари» (Венгрия Республикаси). Премьера; «Эрга тегманг, қизлар» («Мосфильм»); «Яна бир бор севги ҳақида». Киноконцерт.

Якшанба, 14

● ЎзТВ I

9.00 «Ассалому алайкум». Мусиқий ахборот.

*

10.00 «Сиз севган қаҳрамонлар». Кинокўрсатув.
10.55 «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
12.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
13.15 «Фильмотека жавонларидан». Киноконцерт.
14.15 «Касблар ҳақида ҳикоялар».
14.50 Реклама.

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 «Қирол ва қовунлар». Мультфильм.
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
19.00 «Цирк! Цирк! Цирк!»
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Ўзбек тилини ўрганамиз».
20.20 «ЎзССР Ички ишлар министрлиги хабар қилади».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Янги йил оқшомида». Янги йил мусиқий программаси.
21.30 Москва. «7 кун».
22.30 «Янги йил оқшомида». Янги йил мусиқий программаси (давоми).
23.50 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 «Сапеда». Мусиқий ахборот.
10.05 «Ҳар бир кишига ва барчага». Реклама.
10.15 «Қорбобо Болалар жамғармаси ҳузурида меҳмонда».
11.25 «Сентябрдаги отпуск». Бадиий фильм. 2-серия.

* * *

17.35 Кўрсатувлар программаси.
17.40 «Тяпа, мен сени кутиб тураман». Телефильм.
18.25 «Сентябрдаги отпуск». Бадиий фильм. 2-серия.
19.30 «Телетомошабин ҳамроҳи».
20.00 Информацион программа (тожик ва рус тилларида).
20.30 «Тоғлар куйи». Кинолавҳа.
20.40 «Муколама». Тожикистон ССР халқ артисти Марям Исоева.
21.30 Москва. «7 кун».
22.30 «Шарқ юлдузлари».

● МТ I

8.30 Спорт ҳамма учун.
8.50 «Спортлото» тиражи.
9.00 Ритмик гимнастика.
9.30 «Эрта саҳарлаб». Болалар учун кўрсатув.
10.30 «Ватан хизматида».
11.30 Тонгги дам олиш программаси.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 Ғалабанинг 45 йиллигига. «Қолган бутун умр мобайнида». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3 ва 4-сериялар.
15.05 «Мусиқий киоск».
15.35 «Саломатлик».
16.20 «Қишлоқ янгиликлари» панорамаси.
17.35 Болалар ахборот-публицистик программаси.
19.00 Таллинн шаҳар «Лейгарид» фольклор ансамблининг концерти.

Якшанба кинозали

19.25 «Оддий хавфли саргузашт». Мультфильм премьераси («Арманфильм»).
19.55 «Инсонни излаяпман». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
21.30 «7 кун».
22.30 «Мангулик ҳақида ўйлар».
22.45 «Қани эди, ўтмишга қайрилиб боқолсак...» А. А. Яблочкина номли актёрлар Марказий уйидаги театр учрашувлари ҳақида кўрсатув-хотира (60-йилларда ёзиб олинган).

● МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!
8.45 Мультфильмлар: «Простоквашинолик учовлон», «Простоквашинодаги таътиллар».
9.20 «Эски қарзлар». Бадиий фильм, субтитр билан (М. Горький номли киностудия).
10.45 «Гэсэр қалби». Н. Балдановнинг драмаси ва бурят достони мотивлари асосида телевизион спектакль. Читадан кўрсатилади.
12.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
13.00 «Оила». Телевизион журнал.
14.20 «Рус қирғоғи, олис қирғоқда». Амурда гидроузел тармоқлари қурилишининг оқибатлари ҳақида ҳужжатли фильм премьераси. «Она замин ташвишида» туркумидан (Узоқ Шарқ кинохроника студияси).
14.40 «Иллюзион аттракцион».
15.00 Эфирда— «Совет Россияси» видеоканали.
17.30 «Планета». Халқаро программа.
18.30 Чанғи спорти. Жаҳон кубоги. 30 км. Эркаклар. Крилатскоедан кўрсатилади.
20.00 «Доктор Сарчук. Даволашнинг янги усуллари». «Спорт ҳамма учун» туркумидан.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Сирли гиппопотам». 1-қисм.
20.45 «Пи» белгиси билан» кўрсатуви саҳифаларида». «Смоленск тарихи. Княгиня Танишева билан уч учрашув».
21.30 «7 кун».
22.30 «Иллюзион». Итальян кино санъати тарихидан. «Тун». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

Р — 04006.
Тиражи 139.200. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.